

Tấm ảnh màu từ thế kỷ trước

Bài và ảnh **LONG THỦY**

Trước đây, khi chưa có công nghệ ảnh màu, nhiều người lớn tuổi hẳn còn nhớ đến kỹ xảo “hô biến” một tấm ảnh chân dung trắng đen thành ảnh màu. Kỹ thuật này còn được ứng dụng để tô màu cho các tấm ảnh quảng cáo nghệ sĩ ca nhạc kịch, cải lương.

Ngày nay, với công nghệ phát triển vượt bậc, muốn có được một tấm ảnh, chúng ta chỉ cần đưa điện thoại lên “seo phì”, hoặc nhờ ai đó bấm dùm một cái, thế là xong. Ảnh rất đẹp, lung linh, và còn đẹp hơn nữa khi làm thêm vài động tác chỉnh sửa trên điện thoại hoặc dùng “app” đã được cài đặt sẵn. Chính công nghệ đã xóa sổ một thời kỳ vàng son của nghệ thuật thủ công, từ thợ chụp ảnh dạo, phòng tối ảnh trắng đen, nghệ nhân tô ảnh màu đến các “ảnh viện”.

Thế kỷ trước, khi chưa có ảnh màu, muốn có được một tấm ảnh chân dung nghệ thuật để lưu niệm, sản phẩm được in bằng ảnh trắng đen, xong tô màu lên. Hoặc ngày đầu xuân hợp mặt, muốn có một bức ảnh màu cho cả gia đình phải chịu tốn kém cả về tài chính lẫn thời gian, và được xem như một điều xa xỉ. Thời đó, giá thành của một album ảnh nhiều khi được tính bằng vàng nếu như bạn làm cả bộ ảnh nghệ thuật hoặc đưa cả gia đình đến ảnh viện để thực hiện. Bởi thế, có những người cả đời cũng không có nổi một tấm ảnh lưu niệm cho riêng mình.

Tuyệt kỹ tô màu lên ảnh đen trắng

Ngày xưa, nghệ nhân tô màu ảnh rất hiếm. Phải có tình yêu nghệ thuật, hiểu biết tường tận kỹ thuật thì mới theo nghề và hành nghề được. Giới nghệ nhân này ở Sài Gòn rất ít, có thể nói là đếm được trên đầu ngón tay. Hàng trăm ảnh viện chỉ có tầm chục người chăm sửa ảnh thôi, còn về tô màu thì rất ít. Trong số những nghệ nhân đó, gia đình vợ tôi là một trong những gia đình nghệ nhân có tiếng ở Sài Gòn. Ba vợ, cũng là thầy tôi, có thể nói là số 1 của tất cả những gì liên quan tới ảnh, từ chụp, tráng rọi thủ công, sửa phim trắng đen đến chăm sửa, tô màu.

Ông lập gia đình vào năm 1954, khi đó đã làm nghề ảnh. Ông làm cho hiệu ảnh Kinh Đô, một ảnh viện nổi tiếng bậc nhất Sài Gòn vào thời điểm đó. Sau khi sanh con gái đầu, là vợ tôi và cũng là người sát cánh cùng ông sau này, là người con duy nhất trong gia đình có thể tô màu ảnh, còn lại chỉ chăm sửa ảnh. Khi sanh người con thứ tư, ông mở hiệu ảnh Kim Đức.

Đây là bức ảnh ba vợ tôi tự chụp cho hai vợ chồng trong hiệu ảnh Kim Đức của chính mình, và ông cũng là tác giả tô màu cho bức ảnh này. Thời điểm này, ông bà đã có bảy người con.

Người kế nghiệp cha là vợ tôi, cô Hồng Thủy, người mà trong giới studio ở Sài Gòn ai cũng biết đến vì tô màu rất đẹp, làm tỉ mỉ, giá rẻ lại dễ thương, nên các tiệm ảnh ai cũng muốn “xí phần” cho được. Cung không đủ cầu nên sau này tôi cũng học chăm sửa ảnh và đã thành công, nhưng riêng về tô màu thì tôi đành chịu, vì độ khó và tính tỉ mỉ của nó.

Khi nhận được một tấm ảnh trắng đen của khách, tùy theo khổ ảnh lớn hay nhỏ và độ khó hay dễ, nghệ nhân sẽ có cách thực hiện riêng. Ví dụ, ảnh phong cảnh là khó và làm lâu nhất, có khi phải hện cả tháng sau mới giao ảnh. Kế đến là ảnh gia đình, rồi mới đến chân dung nghệ thuật. Nghệ

nhân sẽ thỏa thuận giá và thời gian giao ảnh cho khách hàng, trong đó thời gian là quan trọng nhất, vì ảnh không kịp giao sẽ ảnh hưởng rất lớn tới việc kinh doanh của tiệm ảnh.

Những bức ảnh kỹ vật

Lần này, tôi xin giới thiệu cách thực hiện tô màu hoàn chỉnh một số ảnh chân dung nghệ thuật của những người mà chúng tôi yêu quý. Đó là ảnh vợ chồng nghệ sĩ Quang Lý, ảnh chân dung vợ tôi chụp cách đây hơn 30 năm, ảnh chân dung diễn viên Ngọc Lan do tôi chụp cách đây gần 20 năm. Tất cả những ảnh này đều được chụp bằng phim.

Cố nghệ sĩ Quang Lý là một người anh tôi rất quý mến. Tôi đã từng chụp ảnh cho anh để làm album nhạc "Cung trầm" do anh sáng tác. Khi anh còn sống, tôi hứa phục hồi cho anh bộ ảnh chân dung thời anh chị còn trẻ.

Nhưng thời gian đã qua, anh đã ra đi, bây giờ tôi mới có thời gian thực hiện những ảnh này và sẽ gửi tặng lại gia đình anh vào trước mùa xuân này để tưởng nhớ, tri ân đến anh.

Trước khi tô màu là công đoạn pha màu. Nghệ nhân lúc này giống như một họa sĩ, phải biết phối màu cho chính xác. Nhưng tô ảnh khác vẽ tranh ở chỗ khi đã cho màu vào rồi thì không lấy ra được. Màu đã xuyên qua lớp giấy ảnh sẽ không sửa được nữa. Muốn sửa thì phải rọi lại ảnh khác, gọi là đèn, coi như công toi!

Tô màu chân dung nói chung màu phải được tính toán làm sao cho chính xác, như lựa chọn màu để tô cho phong nền, trang phục, da người;

phần nào tô trước, phần nào tô sau để tạo khối cho ảnh có chiều sâu, tách biệt, tương phản hay cùng tông màu, sao cho không bị lì ảnh.

Ảnh vợ anh Quang Lý, trang phục (áo) được tô trước, vì nó màu nhạt. Độ đậm nhạt được định mức trước là bao nhiêu so với màu da, và cuối cùng là phong nền tạo thành nhiều lớp cách biệt, có chiều sâu rõ ràng. Khi tô, nghệ nhân lấy màu thật nhạt (pha loãng) tô nhiều lần lên phần sáng. Khi cảm thấy đã đủ độ đậm thì dừng lại, đợi cho đến khi màu ăn vào ảnh. Không thể tô ép nhiều màu hoặc tô liên tục, như vậy sẽ dễ bị vón cục, màu ảnh sẽ hư và không thể lấy ra được.

Khi ảnh khô, tiếp tục công đoạn tô đè lên phần màu đậm. Phải đợi ảnh ăn màu, khô đi mới tiếp tục tô. Đây là điều khó nhất trong tô màu, vì thời gian chờ đợi lâu và ảnh càng lớn thì độ khó càng cao, tiền công càng nhiều. Sau khi tô xong trang phục là tới màu da. Phần da sáng được tô trước để định mức ánh sáng của người chụp, giữ bóng cho ảnh có khối. Sau đó tới phần đổ bóng sáng tối như hốc mũi, mắt, cằm, cổ, rồi đánh cho phần tối đậm màu lên.

Kế tiếp là phần mắt. Ai cũng nghĩ tô mắt thì dễ nhưng thật sự rất khó, vì mắt cũng phải có màu phù hợp với tông ánh sáng, và phải tô thật nhẹ để mắt sáng long lanh, đây là cả một tuyệt kỹ. Sau nữa là phần tô miệng, tô màu son cho đúng kiểu, tạo bóng như son, rồi lấy nét viền môi. Cuối cùng là tô răng, nếu người trong ảnh đang cười.

NGHỆ THUẬT

Kết thúc phần tô màu, nghệ nhân phải hoàn thiện bức ảnh, phải chăm sửa ảnh (retouch) cho da đẹp (da thường phải có hình vỏ da cam) và láng mịn. Rồi xóa bớt nếp nhăn như hốc mắt, khoe giữa gò má với môi, hoặc vẽ thêm môi cho hoàn thiện, vẽ lông mi cong cho mắt và cạo sửa lỗi của ảnh, vậy là hoàn chỉnh.

Với ảnh của nghệ sĩ Quang Lý, vợ tôi thực hiện quy trình ngược lại. Vì da anh trong ảnh là phần sáng nhất nên sẽ được tô trước để định mức độ đậm nhạt, màu da cũng phải sậm màu hơn của phái nữ. Kế đến là phần các lớp áo, rồi phong nền và kết thúc bằng chăm sửa (retouch) để hoàn thiện. Riêng ảnh phái nam thì không được sửa mịn láng để giữ lại nét nam tính, nhưng cũng phải bỏ những góc cạnh khô cứng cho tươi trẻ thêm.

Ảnh vợ tôi tự tô cho mình là bức ảnh tôi giữ khá lâu, hơn 30 năm. Nguyên thủy là ảnh trắng đen, nay đem ra tô màu tạo phong cách hoài niệm về thời trẻ. Lúc tôi chụp, ở Việt Nam chưa có máy rửa ảnh màu đại trà như sau này, mà chủ yếu là phòng tối thủ công. Đây là ảnh nữ chụp ngoài trời nên được tô theo thứ tự áo màu nhạt nhất tô trước, rồi tới màu da, tiếp đến là phong nền, tới màu tóc. Cuối cùng, đóa hoa là điểm nhấn phải làm cho nổi bật tấm ảnh.

Ảnh người mẫu, diễn viên Ngọc Lan tôi chụp cách đây cũng gần 20 năm. Lúc đó, Lan vừa tròn đôi tám, rất xinh. Vì muốn tạo dáng cho Ngọc Lan dịu hiền, mềm mại, thánh thiện như đang nguyện cầu, tôi đã chọn ảnh trắng đen cho đúng chất. Lần này, ý vợ tôi vẫn giữ màu trắng đen nguyên bản, chỉ điểm thêm màu mắt

và màu môi cho ra phong cách “tuổi hồng”, “tuổi thần tiên”.

Sự thay đổi của công nghệ đã làm cho nghề ảnh đơn giản hơn, dễ dàng có một tấm ảnh hơn, giảm chi phí, tăng tiện ích lên nhiều lần. Nhưng nó cũng làm mất đi một nghệ thủ công mang đầy tính nghệ thuật. 🌸

Bộ họa cụ dùng để tô màu cho ảnh

Color Photos

From the Last Century

A close-up photograph of an artist's hands painting a color portrait on a black and white photograph. The artist is using a fine brush to apply paint to the subject's face. The photograph is held in place on a wooden table. Various painting supplies are visible, including a palette with different colors of paint, a small white cup, and a white hairdryer. The artist is wearing a dark shirt and is focused on their work.

In the past, when color image technology had not yet been invented, many elders probably still remember the technique of “turning” a black and white portrait photo into a color one. This technique was also used to color advertising images promoting musicals, theatre and *cải lương* (a modern folk opera form in Southern Vietnam) artists.

Text & photos LONG THUY

Today, with the rapid development of technology, if we want to get a photo, we just need to put the phone on selfie mode or ask someone to take a shot for us and that's it. Photos today are beautiful, sparkling, and even more stunning when adding a few more editing touches with our phones or using a pre-installed "app." It is technology that has erased a golden age of handicraft arts, from the ambulant photographer, black-and-white photo darkrooms, colorists to "photographic studios."

In the last century, when color photos were not yet born, if you wanted to have an artistic portrait as a souvenir, the photo would be printed in black and white then colored in. Or on the gathering occasion during the first day of spring, those who wanted a color photo of the whole family would have to accept the expensive cost both in terms of price and time as taking a color photo was seen as a luxury back then. During that time, the price of a photo album was often calculated in gold if wanted an artistic photoshoot, or if you brought the whole family to the studio for a photo session. Therefore, some people never owned a souvenir photo for themselves during their entire life.

Great technique to colorize black and white photos

In the old days, photo-coloring artists were quite rare. You needed to have passion for art and thorough technical know-how to be able to follow the profession and practice it. There were too few of these artisans in Saigon to the point that their numbers could be counted on the fingers. At hundreds of photography studios, there were only about a dozen workers specializing in photo editing and very few in terms of coloring. Among those artisans, my wife's family is one of the most famous in Saigon. My father-in-law, who is also my teacher, can be said to be the number one of all things related to photos, from shooting, manual developing, black-and-white film editing to photo colorizing and editing.

He got married in 1954 and was already working as a photographer then. He worked for Kinh Do photo studio, the most famous studio in Saigon at that time. Then, the couple gave birth to their daughter, my wife and also the person who stood by him later. My wife is the only child in her family who can color photos while the siblings only know how to edit photos. When they gave birth to their fourth child, he opened Kim Duc studio.

My father's successor is my wife, Ms. Hong Thuy, who is well known in

the photography industry in Saigon for her talent in coloring photos with a beautiful, meticulous way of working and at an affordable price, which makes every studio want to work with her. As supply did not meet demand, later on, I also learned to edit photos and succeeded, but I had to give up on learning about coloring because of its difficulty and precision.

After receiving a black-and-white photo from a customer, depending on the size and level of difficulty

of the photo, the artist will have his or her own way of approaching it. For example, landscape photos are the most difficult and take the longest to do, sometimes taking up to a month to deliver the photos. Next comes family photos, then artistic portraits. Artists will then negotiate the price and time to deliver the photos to the customer, of which time is the most important factor because a photo not being delivered on time will greatly affect the business of the studio.

Souvenir photos

This time, I'm going to show you how to completely colorize some artistic portraits of people we love. It is a portrait photo of artist Quang Ly and his wife that was taken more than 30 years ago by my wife, a portrait of actress Ngoc Lan that I took nearly 20 years ago. All of these photos were taken with film cameras.

The late artist Quang Ly is a brother I fondly admire. I once took pictures for him to create the music album "Cung Tram" composed by him. When he was still alive, I promised to restore his portraits from when he and his wife were young. But time has passed, and he is gone, now I finally have time to fulfill these photos and will send them to his family before this spring as a remembrance of him and to send him my thanks.

Prior to coloring is the color mixing phase. The artist now will play the role of a painter, who must know how to mix colors correctly. But photo coloring differs from painting in that once you put the color in, you can't take it out. Color that has penetrated the photo paper cannot be corrected. If you want to fix it, you will need to re-develop another photo, call it a damage compensation and a waste!

In general, the colors for portraits must be calculated accurately, such as choosing a shade for the background, clothing, and human skin or which part needs to be painted first, which part can be done later, so we can optimize volume for the image with depth, separation, contrast, or if there is one that bears the same tone, the purpose is to make sure it is not blurred.

About the photo of Quang Ly's wife, the outfit (shirt) is painted first as it is light in color. The density is pre-determined by comparing to the skin color, and finally the background will create many distinct layers, with obvious depth. At the coloring step, the artist takes a very light color (diluted) and dabs several times on the light portion. When you

feel that you have reached enough intensity, you can stop and wait until the color soaks into the image. It is not possible to add multiple colors or continuously fill in a section, as the paint will easily clump together, and the color will be blemished and unable to be removed.

Once the image is dry, continue to paint over the dark sections. You must wait for the color to penetrate the photo and dry completely before continuing. This is the hardest part of this artform because the time spent waiting can be long, and the bigger the image is, the more complex the work is, but of course the pay will be higher. After painting the outfit, it's time to color the skin. Light skin is painted first to determine the light

exposure, keeping the shadows for blocky portions of the image. Then comes the light and dark shadows like the nostrils, eyes, chin, neck, and then you will have to add depth to the darker areas.

Next is the eyes. Everyone thinks it's easy to paint the eyes, but it is incredibly complicated, because the eyes need a color that matches the light tone and must be painted very delicately to make the eyes sparkle. This is an entire artform requiring a great number of techniques. After that comes the mouth and the lipstick that needs to be colored relevant to the effect of gloss, then you also must focus on the lip line. Finally, if the person in the photo is smiling then teeth will be the last area to color.

must also remove harsh details to make them more youthful.

The photo my wife colored herself is the one that I've kept for quite some time, over 30 years. Originally a black and white photo, now it is colorized to create a nostalgic style of her youth. At the time I took the photo, there was no mass color camera in Vietnam, and photos were mainly developed in darkrooms. This is a female photo taken outdoors, so it should be painted in order of the lightest shirt color first, then skin color, background, and hair color. Finally, the flower is the highlight that makes the photo stand out.

About the photo of model, actress Ngoc Lan that I took nearly 20 years ago. At that time, Lan had just turned 16 and was exceptionally pretty. Because I wanted her to pose for a gentle, soft, and pure photo as if she was praying, I chose black and white photos to convey the essence of this concept. This time, my wife's idea was to keep the original black and white color, she only added color to the eyes and lips to create the "pink age," or "dreamy age" style.

The advancement of technology has made photography simpler, easier to obtain photos at a reduced cost and much more convenient, but this convenience has also caused an artistic craft to disappear. 🌸

At the end of the coloring, the artist must complete the photo to make it flawless and retouch it making the skin smooth (the skin must have an orange peel texture). Then, it's time to remove wrinkles such as eye sockets, corners between cheekbones and lips, or draw a little bit more on the lips make them plump, draw curved eyelashes then correct any last faults of the photo and that's it.

With the photo of artist Quang Ly, my wife did the opposite process. Because his skin in the photo is the lightest part, it will be colored first to determine the level of intensity, the skin color should also be darker than that of women. Next comes the layers, then the background and ends with a retouch. Men's photos are not smoothed to retain masculinity but

Lạc vào thế giới cổ tích

Walt Disney World

Bài và ảnh **HOÀNG LÊ BẢO**

Nếu thuở nhỏ, bạn từng đam mê phim, truyện hoạt hình chuột Mickey, vịt Donald, vua sư tử, đi tìm Nemo, thì hẳn bạn sẽ có cảm giác như tìm thấy lại tuổi thơ của mình khi bước vào Walt Disney World, công viên giải trí nổi tiếng thế giới tại thành phố Orlando, tiểu bang Florida, Hoa Kỳ.

Trong chuyến đi Mỹ thăm thân nhân vào cuối năm 2022, tôi được người nhà giới thiệu và chở đi trải nghiệm những nét đẹp mới lạ của thành phố Orlando, vốn được mệnh danh là thành phố du lịch và giải trí. Nằm sâu trong nội địa tiểu bang Florida, thành phố này bắt đầu thu hút sự chú ý của du khách kể từ khi công viên giải trí lớn nhất thế giới Walt Disney World được xây dựng và mở cửa đón khách vào năm 1971. Để rồi nối đuôi sau đó, hàng loạt công viên giải trí lớn như SeaWorld

Orlando, Universal Orlando Resort, hay công viên nước Wet 'n Wild Orlando và gần 100 công viên chuyên đề khác cũng được xây dựng, biến Orlando thành điểm tham quan thú vị nhất vùng trung tâm Florida.

Đến Walt Disney World, du khách có thể trải nghiệm mọi trò chơi mà vẫn cứ tưởng như chỉ có trong những giấc mơ khi lọt vào thế giới giả tưởng với nhiều trò chơi hết sức ngoạn mục và kỳ thú. Đây còn là nơi giúp cho các gia đình có được kỳ nghỉ tuyệt vời. Walt Disney World có 4 công

viên giải trí, gồm Magic Kingdom, EPCOT, Disney's Hollywood Studios và Disney's Animal Kingdom. Ngoài ra, Walt Disney World còn có 2 công viên nước khổng lồ theo chủ đề là Blizzard Beach và Typhoon Lagoon. Cả hai đều có đầy đủ các trò chơi vui nhộn dưới nước dành cho mọi lứa tuổi. Cuối cùng là Khu liên hợp thể thao thế giới ESPN, nơi tổ chức nhiều sự kiện thể thao nghiệp dư và chuyên nghiệp trong suốt cả năm.

Khi Walt Disney quyết định xây dựng Disney World ở Florida, ông đã

tuyên bố: “Nơi đây sẽ đủ chỗ cho tất cả những ý tưởng và kế hoạch chúng ta có thể tưởng tượng ra”. Sau này, người ta đã thấy Walt Disney World đúng như những gì ông chủ của nó đã nói. Về quy mô, Walt Disney World có diện tích gần gấp đôi quận Manhattan, quận có mật độ dân số đông nhất thành phố New York. Vì thế, tôi đã quyết định chọn khám phá và trải nghiệm một trong số 4 công viên giải trí ở đây: Magic Kingdom Đây là công viên giải trí được ghé thăm nhiều nhất trên thế giới, đã được tổ chức Guinness thế giới công nhận vào năm 2018, thời điểm công viên đón 20.859.000 lượt khách trong năm đó.

Magic Kingdom được thiết kế thành 6 vùng lớn là Main Street, U.S.A., Adventureland, Frontierland, Liberty Square, Fantasyland và Tomorrowland. 6 vùng này lại được chia thành 79 vùng nhỏ, trong đó có 31 điểm tham quan hấp dẫn, có 20 bản sao của các điểm tham quan tại Disneyland, 1 khu vực đón khách, 33 khu vực dành cho ẩm thực, nhà hàng, 11 khu vực để mua quà lưu niệm.

Main Street, U.S.A

Là điểm mở đầu của công viên, Main Street, U.S.A. mô phỏng theo hình ảnh một thị trấn của Mỹ đầu thế kỷ 20, lấy cảm hứng từ ngôi nhà thời thơ ấu của Walt Disney ở thành phố Marceline, tiểu bang Missouri. Main Street, U.S.A. tái hiện tòa thị chính, nhiều cửa hàng bán hàng hóa và thực phẩm, thậm chí có cả một tiệm cắt tóc đang hoạt động, cung cấp dịch vụ hớt tóc có tính phí. Tiểu khu Emporium bày bán nhiều loại quà lưu niệm của

Disney như đồ chơi nhồi bông, ghim cài áo và mũ tai Mickey.

Xa xa, phía cuối Main Street, U.S.A. là lâu đài Lọ Lem. Đây là nơi hội tụ tất cả các nhân vật kinh điển của Disney được lấy cảm hứng từ lâu đài cổ tích trong bộ phim năm 1950. Khoảnh khắc được nhiều người chờ đợi nhất tại lâu đài Lọ Lem chính là màn trình diễn pháo hoa hoành tráng, và tôi cũng không nằm ngoại lệ này.

Adventureland

Adventureland đại diện cho chuyến khám phá những vùng đất xa lạ và có chủ đề là những cảnh quan xa xôi của châu Phi, châu Á, Trung Đông, Nam Mỹ và Nam Thái Bình Dương, với phần mở rộng giống như quảng trường thị trấn Caribe. Nơi đây tái hiện các điểm tham quan cổ điển như Cướp biển vùng Caribbean, Du thuyền trong rừng, Căn phòng Tiki đầy mê hoặc của Walt Disney, Ngôi nhà trên cây của gia đình Thụy Sĩ và Tắm tắm thần của Aladdin.

Trò chơi thu hút hàng ngàn du khách trong khu vực này chính là Jungle Cruise. Đây là một chuyến đi giải trí bằng thuyền trên dòng sông nhỏ mô phỏng hành trình dọc theo một tuyến đường thủy qua các khu vực có chủ đề châu Á, châu Phi và Nam Mỹ. Một dàn diễn viên của Disney đóng vai trò là hướng dẫn viên du lịch kiêm điều khiển thuyền theo một kịch bản đã được tập dượt một cách khéo léo, linh hoạt, mang đến cho hành khách những câu chuyện hài hước.

Frontierland

Frontierland là khu vui chơi được quy hoạch để mô tả một cách lãng mạn về miền Viễn Tây của nước Mỹ, bao gồm những chàng cao bồi và người Mỹ bản địa. Phần vùng này có các điểm tham quan cổ điển như đảo Tom Sawyer, tuyến đường sắt Big Thunder Mountain, núi Splash và Country Bear Jamboree. Frontierland còn có một hệ thống

các cửa hàng như Big Al's, Frontier Trading Post, Prairie Outpost and Supply, Briar Patch và Splashdown Photos.

Tôi đứng xếp hàng cùng mọi người, sau đó lần lượt vào thử trò chơi Big Thunder Mountain Railroad, là một tàu lượn siêu tốc, giống như ở các công viên giải trí tại Disneyland, Tokyo Disneyland và Công viên Disneyland ở Paris. Do chuyến đi được bao quanh bởi Rivers of America ở phía đông và Walt Disney World Railroad ở phía tây, một cây cầu xoay được sử dụng nơi đường trung chuyển bằng qua đường sắt, qua các ga ở Frontierland.

Tham quan Frontierland, bạn nhớ chờ xem cuộc diễu hành Walt Disney World's Festival of Fantasy Parade (Lễ hội tưởng tượng của thế giới Walt Disney) bắt đầu từ Frontierland và đi qua một số vùng đất, cuối cùng kết thúc ở Main Street, U.S.A., về phía trước công viên chính.

Liberty Square

Đây là một trong sáu “vùng đất theo chủ đề” và chỉ dành riêng cho Magic Kingdom. Đáng chú ý, ở đây có mô hình Quảng trường Tự do, thể hiện các bản sao của cả Liberty Bell và Liberty Tree.

Fantasyland

Fantasyland là một trong những “vùng đất theo chủ đề” tại tất cả các công viên kiểu Magic Kingdom do công ty Walt Disney điều hành trên khắp thế giới. Nó mô phỏng theo những bộ phim hoạt hình cổ tích của Disney. Mỗi Fantasyland đều có một lâu đài cũng như một số trò chơi nhẹ nhàng theo chủ đề của những bộ phim Disney đó.

Tomorrowland

Phân vùng này lấy chủ đề là một thành phố giữa các thiên hà, một khái niệm về tương lai với những tiến bộ khoa học của thời đại không gian và thời đại nguyên tử. Theo lời của Walt Disney, các điểm tham quan của Tomorrowland đã được thiết kế để mang đến cho du khách cơ hội tham gia vào những cuộc phiêu lưu vốn là “bản thiết kế” sống động cho tương lai của nhân loại. 🌸

Thông tin du lịch Walt Disney World

Để sở hữu 1 tấm vé vào cửa dành cho công dân Hoa Kỳ, bạn chỉ cần tốn 120 USD cho một ngày, được vui chơi thỏa thích mọi trò chơi. Công dân nước ngoài phụ thu thêm 30%. Là công viên giải trí số 1 thế giới, nên mùa vắng khách đã trở thành một thuật ngữ xa lạ ở Walt Disney World.

Cuối tuần hay ngày lễ là lúc hàng vạn du khách từ khắp mọi nơi khăn gói đến đây, khiến cho việc tham quan các công viên trở nên vô cùng khó khăn. Tuy nhiên, có vài ngày cuối tuần, và thậm chí ngày lễ, không quá nhiều khách du lịch. Để có thông tin này trước khi đặt vé, bạn có thể tham khảo tại website: www.disneyworld.disney.com

Nếu bạn tự lái xe hơi đến Walt Disney World, nhớ lưu ý số hiệu chỗ gửi xe của mình, thường được ghi dưới đất hay có những cột mốc có hình những con vật để thương để nhớ nơi bạn đậu xe.

Cổng vào ở bất cứ khu vực nào ở Walt Disney World đều có 2 lối vào: một lối dành cho những du khách không có mang theo những hành lý xách tay, phụ kiện công kênh đi kèm (passholder), một lối dành cho những du khách đi mình không (entrance). Lối vào passholder sẽ được nhân viên an ninh kiểm tra chặt chẽ mọi hành lý xách tay, phụ kiện công kênh đi kèm để tránh xảy ra những trường hợp bất ổn cho khu vui chơi giải trí.

Để tránh bị lạc lõng giữa hàng vạn du khách, bạn nên cầm theo bảng đồ chỉ dẫn đường đi hoặc tải các ứng dụng Walt Disney World trên điện thoại để tiện theo dõi.

Lost in the Fairytale World of Walt Disney

Text & photos **HOANG LE BAO**

If as a child, you were passionate about movies and cartoons of Mickey Mouse, Donald Duck, The Lion King, or Finding Nemo, you can relive your childhood as you enter Walt Disney World, the world-famous amusement park in Orlando, Florida, USA.

ENTERTAINMENT

During my trip to the States to visit relatives at the end of 2022, I was driven by family and introduced to the sights of Orlando, Florida, known as the city of tourism and entertainment. Located inland in central Florida, this city began to pique the interest of tourists when Walt Disney World, the world's largest amusement park, was built and opened to guests in 1971. Following its commencement, a series of large amusement parks such as SeaWorld Orlando, Universal Orlando Resort, and Wet 'n Wild Orlando water park and nearly 100 other theme parks were also built, making Orlando one of the most interesting entertainment centers in Florida.

At Walt Disney World, visitors can experience rides that seem to only exist in dreams as they immerse themselves in a fantasy world of spectacular and exciting attractions. This is also an ideal destination for a marvelous family vacation. Walt Disney World has 4 theme parks, including Magic Kingdom Park, EPCOT, Disney's Hollywood Studios and Disney's Animal Kingdom Theme Park. In addition, Walt Disney World also possesses 2 grandiose water parks, Blizzard Beach, and Typhoon Lagoon. Both are full of exciting water activities for all ages. Finally, it also bears ESPN Wide World of Sports Complex, which hosts many amateur and professional sporting events throughout the year.

When Walt Disney decided to build Disney World in Florida, he declared, "There's enough land here to hold all the ideas and plans we could possibly imagine." As time went on, people saw Walt Disney World just as its owner had imagined it. In terms of size, Walt Disney World is nearly twice the size of Manhattan, the most densely populated borough in New York City. Therefore, I decided to choose exploring and experience one of the four theme parks here: Magic Kingdom. This was the most visited

theme park in the world, recognized by Guinness World Records in 2018 with 20,859,000 visitors that year.

Magic Kingdom is designed into 6 large areas called Main Street, U.S.A., Adventureland, Frontierland, Liberty Square, Fantasyland and Tomorrowland. These areas are further divided into 79 sub-zones, including 31 tempting attractions, 20 replicas of Disneyland attractions, 1 welcome area, 33 zones reserved for food, restaurants services and 11 sections for souvenirs.

Main Street, U.S.A.

As the starting point of the park, Main Street, U.S.A. was constructed after a typical early 20th century American town, inspired by Walt Disney's childhood hometown in Marceline, Missouri. Main Street, U.S.A. features a town hall, multiple shops selling goods and food, and even a barber shop in operation, offering haircuts for a fee. Meanwhile, the Emporium store offers a variety of Disney souvenirs such as stuffed toys, brooches, and Mickey Mouse ear hats.

In the distance, at the end of Main Street, U.S.A. is Cinderella Castle. This is the convergence of all the classic Disney characters inspired by the fairytale castles in the 1950 animated film. The most awaited moment for most visitors at the Cinderella Castle is the spectacular fireworks display, and I was no exception.

Adventureland

Adventureland represents the exploration of foreign lands with a theme of the distant landscapes of Africa, Asia, the Middle East, South America, and the South Pacific, with the extension just like a Caribbean town square. This land recreates different classic attractions such as Pirates of the Caribbean, Jungle Cruise, Walt Disney's Enchanted Tiki Room, Swiss Family Treehouse and The Magic Carpets of Aladdin.

The ride that attracts thousands of tourists in this area is Jungle Cruise. This is a small river leisure boat ride that simulates a cruise along a waterway through Asia, Africa, and South America themed regions. On this journey, a cast of Disney actors acting as tour guides and boat operators will cleverly follows a rehearsed script, providing passengers with humorous stories.

Frontierland

Frontierland is an amusement park designed to romantically depict the Far West, including cowboys and Native Americans. This partition features classic attractions like Tom Sawyer Island, Big Thunder Mountain Railroad, Splash Mountain, and Country Bear Jamboree. Frontierland also has a network of stores such as Big Al's, Frontier Trading Post, Prairie Outpost and Supply, Briar Patch and Splashdown Photos.

I waited in line with everyone, then took turns on the Big Thunder Mountain Railroad, which is a roller coaster just like any other at Disneyland theme parks such as Tokyo Disneyland and Disneyland Paris. Since the ride is surrounded by the Rivers of America to the east and the Walt Disney World Railroad to the west, a swing bridge is used where

the feeder line crosses the railroad track and stations in Frontierland.

When in Frontierland, be sure to watch out for Walt Disney World's Festival of Fantasy Parade, which begins in Frontierland and travels through several lands, eventually head down Main Street, U.S.A., towards the front of the main park.

Liberty Square

This is one of six “themed lands” and is exclusive to the Magic Kingdom. Notably, a model of Liberty Square can be found here that shows replicas of both the Liberty Bell and the Liberty Tree.

Fantasyland

Fantasyland is one of the “themed lands” at all the Magic Kingdom-style parks operated by the Walt Disney Company around the world. It is modeled after Walt Disney’s fairy-tale cartoons. Each Fantasyland bears a castle as well as some simple games that follow the theme of those Disney movies.

Tomorrowland

This land is themed as an intergalactic city, a concept of the future with the scientific advances of the Space Age and the Atomic Era. In the words of Walt Disney, Tomorrowland’s attractions were designed to offer visitors the opportunity to partake in adventures that are the living “blueprints” for humanity’s future. 🌸

Walt Disney World travel information

To acquire an entrance ticket, US citizens only need to spend 120 USD for a day to enjoy all the rides. Foreigners have a surcharge of 30%. As the world’s No. 1 amusement park, “off-season” has become an unfamiliar term at Walt Disney World.

Weekends or holidays are when tens of thousands of tourists from all over the world travel here, which makes visiting the parks extremely difficult. However, there are few weekends, and even holidays, where there are less crowds. To gather this information before you book, refer to the website: www.disneyworld.disney.go.com

If you’re driving to Walt Disney World, be sure to remember the zone number of where you parked, which is usually written on the ground or indicated by cute animal markers to help you remember where you parked.

There are two entrances at every Walt Disney World gate: one for visitors who don’t have carry-on luggage or heavy belongings (passholder), one for visitors who go alone (entrance). Security staff strictly check guests and inspect all carry-on luggage and heavy belongings to avoid security situations at the amusement park.

To avoid getting lost among thousands of tourists, you should carry a map to find your way around or download the Walt Disney World app on your phone for easy tracking.

KHÁM PHÁ

Một thoáng Việt Nam
trên *xứ sở "cờ hoa"*

Chuyến bay suốt hơn 10 giờ từ sân bay Đào Viên (Đài Bắc) gần nửa đêm mới hạ cánh ở Houston (Hoa Kỳ). Tôi cùng ba trăm hành khách trên chiếc Boeing 777 lần lượt xếp hàng để làm thủ tục nhập cảnh, bắt đầu hành trình khám phá vùng Trung Nam và bờ Tây nước Mỹ.

Bài và ảnh ĐỨC LIÊN

Phở Việt trên đất Mỹ

2 giờ sáng, chúng tôi mới ra khỏi khu vực sân bay và tìm được một nhà hàng duy nhất còn mở cửa để ăn lót dạ trước khi về khách sạn. Khách sạn nằm cạnh trung tâm thương mại trên đại lộ được bà con Việt kiều đặt tên là đại lộ Sài Gòn, với cả trăm shop kinh doanh, trưng bày hiệu bằng tiếng Việt.

Cư dân người Việt tăng dần lên qua các thế hệ tính từ sau thập niên 1970 đến nay. Ngày đầu sang Houston, chúng tôi giữ nếp cũ trong nước, tầm 7 giờ đã tìm nơi ăn sáng, chưa kịp nhận ra ở Hoa Kỳ các cửa hàng chỉ mở cửa sau 10 giờ cho đến thâu đêm. Các cửa hàng kinh doanh, dịch vụ trên đại lộ Sài Gòn đều do người Việt, người Hoa làm chủ, nhân viên phục vụ ngoài người Việt có cả người da màu, họ làm việc trách nhiệm, và tận tụy, lịch sự với khách, nói năng nhã nhặn, từ tốn. Trong lúc chờ đến giờ mở cửa hàng, tôi tìm đến một cửa hàng bán trái cây Việt gần đấy, cửa hàng có đủ các loại trái cây trong nước xuất khẩu sang, do chi phí vận chuyển và cộng tiền thuế nên giá một kg như xoài, thanh long... tăng lên khá cao.

Đi ăn nhà hàng ở Hoa Kỳ nói chung và ở Houston nói riêng, khách phải đặt chỗ trước, nếu không phải chờ khá lâu và không có bàn, phải chờ bên ngoài. Khu thương mại, nhà hàng đều có bãi đậu xe hơi rộng rãi, các chủ shop phải có diện tích bãi xe đủ tiêu chuẩn phục vụ khách hàng mới được chính quyền cấp phép kinh doanh.

Người Việt sang sinh sống ở Hoa Kỳ thích món phở nên ở nhiều tiểu bang, các thành phố có đông người Việt định cư đều có những quán phở. Du khách từ Việt Nam sang đều được giới thiệu hoặc bạn bè mời đến một số quán phở có tên tuổi để thưởng thức. Quán phở Sài Gòn gần trung tâm giải

trí Las Vegas kinh doanh 15 năm qua thường xuyên tiếp khách quen. Những tô phở hương vị quê nhà trông hấp dẫn, kể cả người Mỹ cũng thích ăn.

Sau khi thưởng thức tô phở nóng, tôi bắt chuyện một nhân viên trong quán khi nhìn thấy anh bưng ra một tô xí quách lớn và ngồi ăn ngon lành. Đầu bếp này là anh Phạm Bá Phát đến Mỹ vào năm 1994 theo diện đoàn tụ gia đình. Anh là đầu bếp chính của quán phở Sài Gòn. Công việc hàng ngày của anh bắt đầu từ 7 giờ 30 và kết thúc lúc 17 giờ, lo chuẩn bị nguyên liệu, pha chế, phục vụ khách. Trung bình mỗi ngày anh Phát kiếm được từ 150 đến 200 đô la. Sau khi trừ

thuế, tiền thuê nhà 450 đô la, anh có thể tiết kiệm 1.000 đô la mỗi tháng, mức thu nhập này giúp gia đình nhỏ của anh đủ trang trải cuộc sống ở Mỹ.

Thăm làng người Việt

Trong 5 năm trở lại đây, cộng đồng di cư người Việt tại bang Texas tăng vọt, đứng thứ hai sau bang California. Khí hậu nhiệt đới, giá cả chi tiêu hợp lý cùng cơ hội nghề nghiệp là các yếu tố thuận lợi giúp bà con người Việt chọn Texas làm nơi cư trú.

Những ngày ở Houston, tôi có dịp làm quen, trò chuyện và nghe một số câu chuyện của các anh chị Việt kiều chia sẻ, vui buồn đủ cả, trong đó có những người thành đạt, là niềm tự hào của cộng đồng người Việt ở hải ngoại. Tuy nhiên, cuộc sống chung của bà con Việt kiều xa xứ cũng không dễ dàng, tất cả phải “tay làm hàm nhai”. Sau khi tham quan Trung tâm không gian NASA trên đường về, chúng tôi được một doanh nhân ở Houston lái xe đưa đi tìm hiểu về cuộc sống của bà con tại làng người Việt mang tên Thái Xuân.

Khu vực này nằm trên một đoạn đường Broadway phía nam Houston, nơi tập trung khoảng 1.000 cư dân quây quần sống bên nhau. Làng Thái Xuân duy trì nếp sinh hoạt truyền

thống và tồn tại hơn 40 năm qua, hầu hết mọi người đều giao tiếp bằng tiếng Việt. Chúng tôi đi qua những khu nhà ở, không thể gọi là chung cư, trông khá cũ kỹ và quanh đó cũng có những căn nhà riêng lẻ. Theo quan sát riêng, làng Thái Xuân có mức sống trung bình, đa số bà con đều là lao động nghèo, nhưng cái nghèo ở làng Thái Xuân tại Houston vẫn có mặt bằng chung cao hơn so với nhiều nơi khác.

Chúng tôi dừng xe và vào chợ Đông Mai, gặp đồng hương, mọi người huyền thoại hỏi han nhau. Cô gái phụ việc trong quán phở Broadway tên Ngọc cho biết, nhà ở quận 5 vừa mới sang đây phụ việc và Ngọc hài lòng với công việc hiện tại. Trong khi chờ nhà hàng phục vụ món, tôi tò mò vào chợ Việt cạnh đó và bước chân, đây là không gian mua bán tấp nập như các siêu thị nhỏ và bày bán đủ loại hàng hoá tiêu dùng của Mỹ và Việt Nam.

Trở lại quán phở Broadway, mọi người bắt đầu thưởng thức các món ăn Việt và quán khuyến mãi cho chúng tôi vài cái bánh tiêu và 6 cuốn giò chiên. Tôi cầm bịch bánh gói trong giấy, trân trọng lòng thơm thảo của bà con làng Thái Xuân gửi gắm chân tình dành cho đồng hương.

Lối sống văn minh

Trong các chuyến công tác, du lịch bụi đến đất nước Hoa Kỳ, tôi đã trải nghiệm nhiều phương tiện giao thông khác nhau từ bờ Đông sang bờ Tây. Hết ngày đến đêm, có lúc vượt qua sa mạc nóng bỏng hay đôi lần dừng chân ở nơi có băng tuyết, cảm thấy thú vị được phiêu bồng giữa thiên nhiên hùng vĩ. Vài chuyến lang thang Hoa Kỳ, tôi thuê phòng ngủ trong phòng tập thể, tối về lăn quay trên chiếc giường hai tầng cùng những khách lã du, thức dậy và điểm tâm trong bếp tự phục vụ, dễ thích nghi với phong cách văn minh và tôn trọng quyền riêng tư của người nước ngoài.

Trong những chuyến ngồi xe hàng giò, đi lại trên cao tốc, nhìn hệ thống giao thông hiện đại, dọc ngang, trên dưới đan xen những dòng xe ngược xuôi không ngớt, càng thấm thía giá trị kinh tế gắn liền với giao thông và tầm nhìn xa trông rộng của các cường quốc. Di chuyển bằng đường bộ dù mất nhiều thời gian trên các cung đường có chiều dài 400 đến 500 km,

nhưng đó là cơ hội để tôi ngắm nhìn, quan sát, học hỏi về văn hoá xứ người. Ở các trạm xăng tại Hoa Kỳ, phần lớn trên các cao tốc là trạm dừng chân có diện tích rộng lớn, hành khách nghỉ ngơi, thư giãn, vệ sinh và ăn uống nhẹ, mọi hành khách đều văn minh, tự giác thực hiện. Chuyện rất nhỏ, chỉ riêng các nhà vệ sinh sạch đẹp, hiện đại đã mang đến ấn tượng đẹp cho mọi người.

Vài lần dừng chân tham quan các biểu tượng, thắng cảnh tiêu biểu tại một số tiểu bang, nhưng thú thật tôi chưa nghĩ tới một lúc nào đó mình sẽ ngồi du thuyền dạo chơi trên vịnh San Francisco đến Estuary, nhìn toàn cảnh San Francisco như chuyến đi trong năm 2022 mà tôi được anh bạn thân ưu ái dành tặng.

Từ Oakland, du thuyền đưa chúng tôi tham quan di tích nhà tù

KHÁM PHÁ

Alcatraz, ngắm Golden Gate hay gọi bằng tiếng Việt là cầu Cổng Vàng, đó là lịch trình cho chuyến tham quan bằng đường thủy trọn buổi sáng. Thời tiết khá đẹp, nắng ấm, bầu trời trong xanh, chiếc du thuyền tăng tốc dần và khung cảnh vịnh San Francisco nhìn từ mặt sông đã hấp dẫn tất cả chúng tôi. Golden Gate được coi là cửa ngõ trên con đường từ Thái Bình Dương vào vịnh San Francisco. Du thuyền đưa chúng tôi đến gần cây cầu nổi tiếng cách mặt nước 67 mét, sừng sững trên cao là hai tháp cầu sơn màu cam nổi bật, là biểu tượng của thành phố San Francisco có chiều cao 230 mét tính từ mặt nước.

Nước Mỹ và nghệ thuật đỉnh cao

Đến Las Vegas không chỉ có casino mà bên cạnh đó là các sân khấu biểu diễn nghệ thuật quy mô, hiện đại, tầm cỡ quốc tế. Tôi chọn xem hai show nghệ thuật đỉnh cao ở Las Vegas. Đêm đầu tiên là sân khấu biểu diễn của David Copperfield, một ảo thuật gia người Mỹ nổi tiếng. Nhiều năm liền, các show biểu diễn của David Copperfield luôn chật kín khán giả. Trông ông trên sân khấu trực tiếp đâu có thay đổi về ngoại hình, song lòng hâm mộ của khán giả dành cho ông vẫn nguyên vẹn.

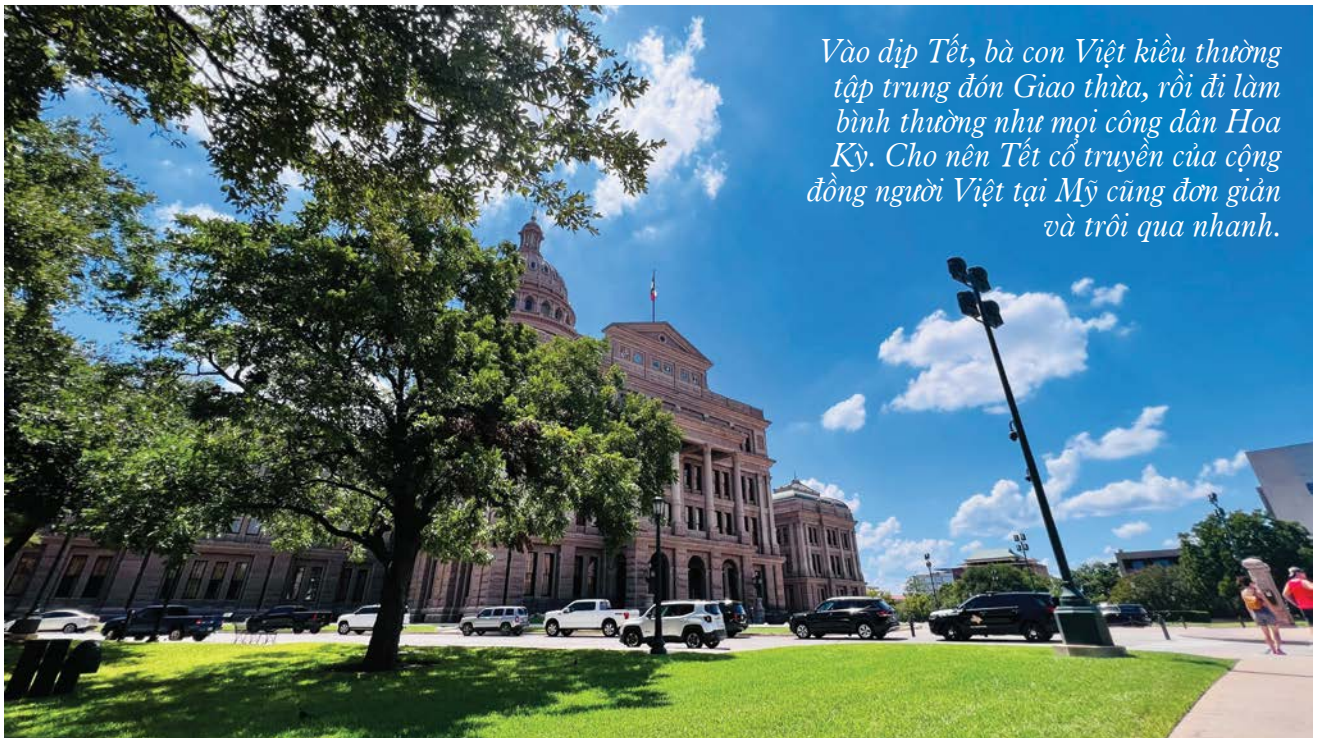

Ấn tượng nhất với tôi là xem nghệ thuật xiếc điêu luyện trên sân khấu nước lớn tại khách sạn MGM Vegas. Có thể đây là sân khấu thiết kế hiện đại hàng đầu thế giới, biến đổi không ngừng từ sàn diễn bình thường sang sân khấu nước và biểu diễn trên cao. Sân khấu này hoạt động trên 20 năm, mỗi đêm diễn 2 suất với doanh thu khoảng nửa triệu đô la Mỹ, là sân khấu xiếc duy nhất đạt doanh số 1 tỷ đô la mỗi năm trên toàn thế giới. (Vé xem một buổi biểu diễn trung bình từ 100-500 USD).

Show được biểu diễn ở sân khấu rất lớn, tôi đã vào ngồi lọt thỏm trong sân khấu ba tầng trong số cả ngàn khán giả ở khách sạn MGM Vegas. Tôi và cả ngàn khán giả đã vỗ tay liên tục trước các tiết mục biểu diễn

độc đáo, sáng tạo và nghệ thuật cao. Khán giả hoà mình vào câu chuyện mà show diễn đang truyền tải. Hình ảnh, hiệu ứng sân khấu, ánh sáng, những dàn đạo cụ lớn như thuyền bè, bão tố, đáy biển, hoang đảo, rừng già hay những chiếc điều bay lượn như những chiếc máy bay, tất cả thật tuyệt vời. Các sân khấu đều cấm chụp ảnh, ghi hình nên tôi chỉ có thể chụp vài hình ảnh bên ngoài sân khấu.

Trở lại chuyện Tết nhất của người Việt trên đất Mỹ. Vào dịp Tết, bà con Việt kiều thường tập trung đón Giao thừa, rồi đi làm bình thường như mọi công dân Hoa Kỳ. Bà con nào có điều kiện thì bay về Việt Nam để vui Tết, đón xuân cùng họ hàng. Cho nên Tết cổ truyền của cộng đồng người Việt cũng đơn giản và trôi qua nhanh. 🌸

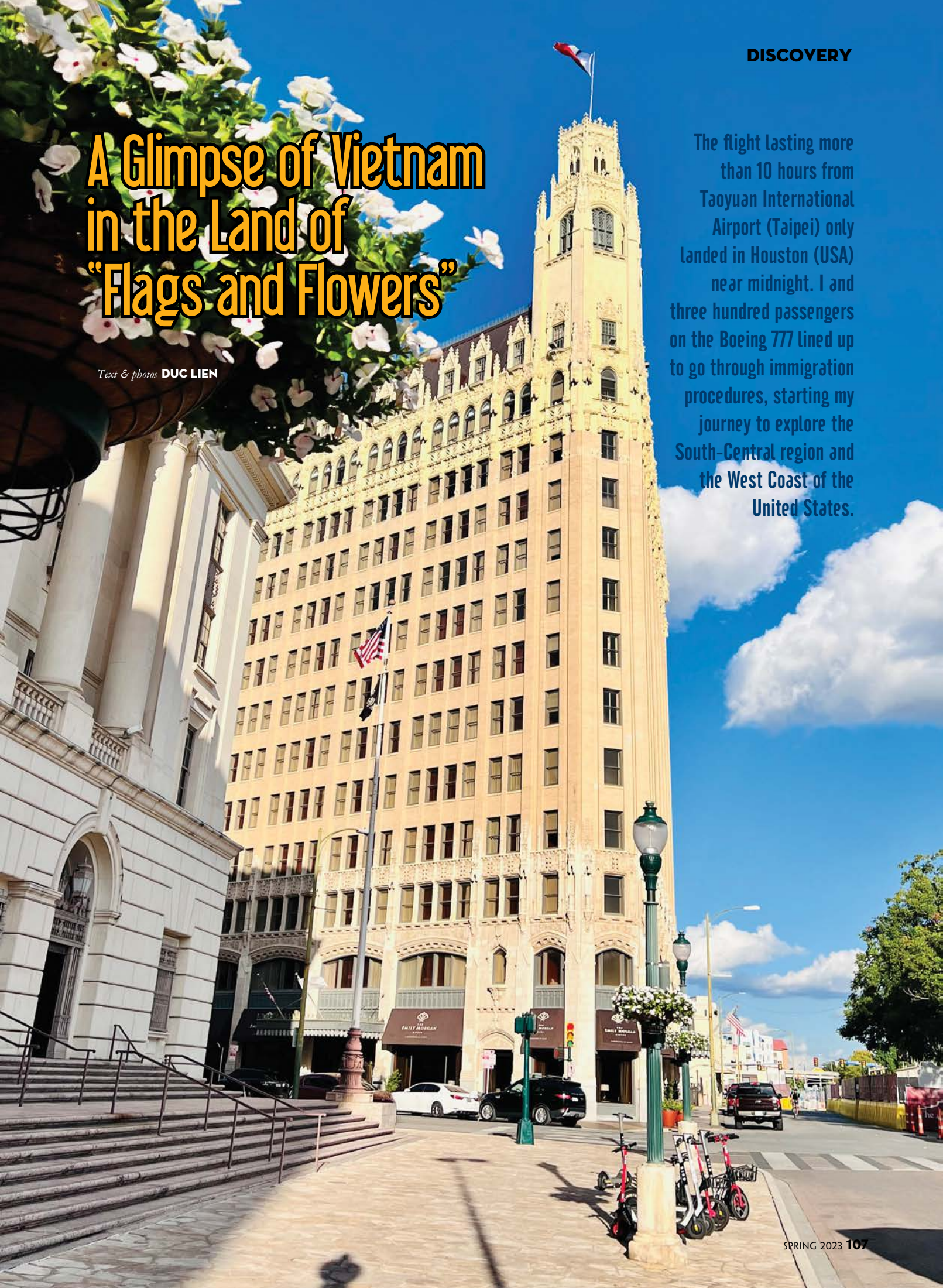

Vào dịp Tết, bà con Việt kiều thường tập trung đón Giao thừa, rồi đi làm bình thường như mọi công dân Hoa Kỳ. Cho nên Tết cổ truyền của cộng đồng người Việt tại Mỹ cũng đơn giản và trôi qua nhanh.

A Glimpse of Vietnam in the Land of “Flags and Flowers”

Text & photos **DUC LIEN**

The flight lasting more than 10 hours from Taoyuan International Airport (Taipei) only landed in Houston (USA) near midnight. I and three hundred passengers on the Boeing 777 lined up to go through immigration procedures, starting my journey to explore the South-Central region and the West Coast of the United States.

Vietnamese Pho in America

At 2 am, we had just gotten out of the airport area and found the only restaurant that was still open to have a quick meal before heading to the hotel. The hotel is located next to a commercial center and on a boulevard named Saigon Avenue by overseas Vietnamese, with hundreds of shops, displaying signs in Vietnamese.

The Vietnamese population has gradually increased over the generations from the 1970s to the present. The first day in Houston, we kept the old routine from the country as we looked for a place to have breakfast at 7 o'clock, but we didn't realize that in the United States, most restaurants only open after 10 o'clock and stay open all night. The business and service shops on Saigon Boulevard are owned by Vietnamese or Chinese people, and aside from being staffed by Vietnamese workers, they also include people of color, who work responsibly with a dedicated attitude and polite way of speaking towards customers. While waiting for the restaurants to open, I went to a nearby Vietnamese fruit shop where displays were full of all kinds of imported fruit from the country, but due to shipping costs and tax, the price per kilo for things like mango and dragon fruit were quite high.

Dining out at a restaurant in the United States in general and in Houston in particular, requires guests to make a reservation in advance, otherwise you may have to wait quite a while, and if there is no waiting area, you may have to stand outside. Commercial areas, restaurants all have spacious parking lots, and shop owners must have a qualified parking space to serve customers to be licensed by the government.

Vietnamese people living in the United States love pho, so in many states and cities with high populations of Vietnamese, pho restaurants can be found all over. Visitors from Vietnam are always introduced or invited by friends to famous pho restaurants to enjoy a meal. The Saigon Pho restaurant near the Las Vegas entertainment center has been in business for the past 15 years and regularly receives patrons. Hometown-flavored pho bowls look appealing even to Americans.

After enjoying a hot bowl of pho, I started the conversation with an employee in the restaurant when I saw him bring out a large xi quach (stewed pork bone) and eat deliciously. The chef here is Mr. Pham Ba Phat who came to the US in 1994 as part of the family reunification process. He is the main chef of Saigon Pho

restaurant. His daily work from 7:30 am to 5:00 pm consists of preparing ingredients, cooking, and serving customers. On average, Mr. Phat earns from \$150 to \$200 USD per day. After deducting taxes and \$450 for rent, he can save \$1,000 per month, this income helps his small family to cover living in the US.

Visiting a Vietnamese village

In the past 5 years, the Vietnamese immigrant community in Texas has skyrocketed, ranking second after California. The tropical climate, reasonable cost and job opportunities are favorable factors that push Vietnamese people to choose Texas as their place of residence.

During my stay in Houston, I had the opportunity to get to know, talk and listen to all kinds of happy and sad stories of overseas Vietnamese brothers and sisters, including successful people who are the pride of the Vietnamese community abroad. However, the common life of these Viet kieu is not easy as everyone must work hard to make their living. After visiting the NASA Space Center on the way back, we were driven by a Houston businessman to learn about the lives of people in a Vietnamese village named Thai Xuan.

This area is located on a stretch of Broadway south of Houston, where about 1,000 residents gather to live together. Thai Xuan village maintains a traditional way of life and has existed for more than 40 years; most people communicate in Vietnamese. We passed residential blocks, which could not be called apartment buildings as they looked quite old and were surrounded by individual houses. According to my subjective observation, Thai Xuan village has an average standard of living, most of them are low-income

people, but the poverty in Thai Xuan village in Houston is still higher than in many other places.

We stopped the car and entered Dong Mai market, met up with our compatriots, and everyone talked to each other. The girl working in the Broadway Pho shop named Ngoc said that she used to live in District 5 back in the country and had just come here to work as a helper in the restaurant. Ngoc is satisfied with her current job. While waiting for the restaurant to serve my food, I curiously walked into the nearby Vietnamese market a few steps away, which is a shopping space that resembles a small supermarket and sells all kinds of American and Vietnamese consumer goods.

Back at Pho Broadway, everyone started to enjoy Vietnamese dishes and the restaurant offered us some banh tieu (Vietnamese hollow donuts) and 6 fried spring rolls as a promotion. I held a bag of cakes wrapped in paper, with all respect for the hospitality of the people of Thai Xuan village, I sent my sincere gratitude to my compatriots.

Civilized lifestyle

On my business and backpacking trips to the United States, I have experienced many different means of transportation from the East Coast to the West Coast. From day to night, whether I crossed through the hot desert or sometimes stopping in a place with snow and ice, I always felt excited to be floating amidst majestic nature. On a few trips around the United States, I rented a bedroom in a dormitory and rolled around on a double-decker bed with other wandering guests, woke up and had breakfast in the self-catering kitchen with an easy-going adaptation to a civilized lifestyle and full respect for the Western-style privacy.

During hours long drives traveling on the highway and being able to look at the modern transportation system that weaves the constant flow of cars up and down, traveling both vertically and horizontally, I became more and more inundated with the connection between economic value and traffic, but also the foresight of such a powerful country. Even though these drives take a long time with distances up to 400 to 500 km, they are opportunities for me to see, observe, and learn about the culture of this foreign country. Most of the gas stations in the United States along

the highways are rest areas with large spaces where passengers can rest, relax, use the restroom, or have a snack; all passengers are civilized and self-disciplined. It's a very small matter, but these clean, beautiful, and modern toilets have brought a good impression to everyone.

Several times I stopped to visit the typical icons and sights in some states, but I honestly never thought that I would ever go on a cruise on the San Francisco Bay to the estuary with a panoramic view over the city as a gift that my best friend offered me during my trip in 2022.

From Oakland, the cruise took us to visit the Alcatraz prison ruins

then to contemplate the Golden Gate or “cau Cong Vang” in Vietnamese, which is usually the schedule for a full morning water tour. The weather was quite nice with warm sunshine and clear blue skies, the cruise gradually picked up speed, and the view of San Francisco Bay was appealing to all of us. The Golden Gate is considered the gateway of the journey from the Pacific Ocean to the San Francisco Bay. The cruise brought us close to the famous bridge 67 meters above the water. Towering above are two prominent red painted bridge towers, the symbol of the city of San Francisco with a height of 230 meters above the water level.

America and the pinnacle of art

When in Las Vegas, there are not only casinos but also international, modern, and large-scale art performances. I chose to watch two top art shows in Las Vegas. The first night was a performance by David Copperfield, a famous American magician. For many years in a row, David Copperfield's shows have always been packed with audience members. Although his appearance looked quite different on the live stage, the audience's admiration for him remained intact.

The most impressive for me was watching the skillful circus art on the water show at the MGM Vegas hotel. This is possibly the world's leading modern stage design, constantly transforming from the ordinary catwalk to the water stage and overhead performance. This stage has been operating for more than 20 years, performing 2 performances each night with a turnover of about half a million US dollars, and it is the only circus theater with sales of 1 billion dollars per year worldwide (average ticket price for a show is about \$100-500).

The show was performed on a huge stage; I was able to sit on the three-story stage among thousands of spectators at the MGM Vegas hotel. I and countless others applauded continuously at the unique, creative,

On this occasion, overseas Vietnamese often gather to celebrate Lunar New Year's Eve, then go to work as normal as any US citizen. Those who can afford it would fly back to Vietnam to celebrate Tet and welcome spring with their relatives. For these reasons, the traditional Tet of the Vietnamese community is quite simple and passes quickly.

and highly artistic performances. Audiences can immerse themselves in the story conveyed by the show. The images, stage effects, lighting, large props such as boats, storms, seabeds, deserted islands, jungles or kites flying like planes, are all incredible. Each stage forbids photos or videos, so I could only take a few pictures outside the stage.

Back to the Tet experience in America. On this occasion, overseas Vietnamese often gather to celebrate Lunar New Year's Eve, then go to work as normal as any US citizen. Those who can afford it would fly back to Vietnam to celebrate Tet and welcome spring with their relatives. For these reasons, the traditional Tet of the Vietnamese community is quite simple and passes quickly. 🌸

Hành hương theo dấu chân Đức Phật

Bài và ảnh **TRÌNH LÊ** (từ Australia)

Là một Phật tử, có lẽ ai cũng ước mong được một lần ghé thăm các thánh tích trong cuộc đời Đức Phật, được tự mình bước đi trên con đường mà cách đây hơn 2.500 năm, Đức Thế Tôn và tăng đoàn đã từng đi qua, ngồi thiền gần cội cây bồ đề nơi Ngài đắc đạo, và tận mắt chứng kiến những di tích lịch sử gắn liền với cuộc đời của Đức Phật.

Mặc dù Đức Phật đản sanh ở Nepal, nhưng Ngài lại dành phần lớn cuộc đời để thuyết pháp ở miền Bắc Ấn Độ, và ba trong số bốn cột mốc quan trọng nhất trong cuộc đời Đức Phật, gọi là “tứ động tâm”, cũng nằm ở đất nước gần 1,4 tỷ dân này. Đó là Bồ Đề Đạo Tràng (nơi Đức Phật đắc đạo), vườn Lộc Uyển (nơi Đức Phật chuyển pháp luân) và Câu Thi Na (nơi Phật nhập Niết bàn).

Vườn Lộc Uyển (Sarnath)

Theo kinh sách ghi lại, vườn Lộc Uyển (Sarnath) là nơi Đức Phật giảng bài pháp đầu tiên cho năm anh em Kiều Trần Như, với những giáo lý cốt lõi trong đạo Phật như Trung đạo, Tứ diệu đế và Vô ngã tướng. Sau nhiều thăng trầm của lịch sử, nơi này ngày nay chỉ còn là tàn tích, với nền móng của các ngôi chùa và bảo tháp xa xưa.

Một trong những di tích quan trọng nhất còn tồn tại là một trụ đá cao khoảng 15 m của vua A Dục (Ashoka), có tạc tượng bốn con sư tử

nhìn ra bốn hướng ở trên đỉnh, cùng với một bánh xe bằng đá với 24 nan hoa. Tượng sư tử này sau đó đã được chọn làm quốc huy Ấn Độ, còn bánh xe thì trở thành một biểu tượng nằm ở trung tâm quốc kỳ của nước này. Điều đáng tiếc là trụ đá nguyên thủy đã bị gãy đổ, phần thân trụ vẫn lưu lại trong khuôn viên thánh tích, còn tượng sư tử được trưng bày tại một bảo tàng gần đó.

Vua A Dục trị vì vương quốc Maurya từ năm 273 đến 232 trước Công nguyên, được xem là một trong những hoàng đế kiệt xuất nhất trong lịch sử Ấn Độ. Ông từng chinh phạt và thống nhất một vùng đất rộng lớn hơn cả Ấn Độ ngày nay. Thế

nhưng sau một trận chiến đẫm máu ở Kalinga khiến hơn 100.000 người chết, ông đã ăn năn sám hối và hết lòng truyền bá đạo Phật trên khắp Ấn Độ và sang các quốc gia khác, trong đó có Sri Lanka, Myanmar và Malaysia ngày nay. Vua A Dục cũng có công tổ chức đợt kết tập kinh điển lần thứ ba, và cho lập nhiều bia đá ghi lại những thánh tích trong cuộc đời Đức Phật.

Câu chuyện của vua A Dục khiến tôi nhớ đến câu “Buông dao đồ tể, lập tức thành Phật” mà chúng ta thường đọc trong các tiểu thuyết võ hiệp của Kim Dung, ngụ ý bất kỳ ai cũng có Phật tánh, miễn là họ chịu từ bỏ cái ác để quay về nẻo thiện.

Bồ Đề Đạo Tràng (Bodh Gaya)

Đây là địa điểm ngày xưa Đức Phật đã từng ngồi thiền và đắc đạo, ngày nay thuộc tiểu bang Bihar của Ấn Độ. Đây là thánh tích quan trọng nhất của Phật giáo, thu hút vô số du khách đến viếng hàng năm. Cây bồ đề xa xưa toả bóng mát cho Đức Thế Tôn đã không còn nữa, nhưng “hậu duệ” của cây vẫn đứng sừng sững nơi ấy, bên cạnh là ngôi chùa Mahabodhi, địa điểm chiêm bái chính của quần thể này.

Từ 5 giờ sáng, đã có rất nhiều tăng ni Phật tử thuộc nhiều tông phái khác nhau, từ Phật giáo Nguyên thủy đến Thiên tông, Tịnh độ tông và Mật tông... đến đây ngồi thiền, đọc kinh, trì chú, hay đi nhiều vòng quanh chùa Mahabodhi và cây bồ đề. Trong khuôn viên thánh tích còn có bảy địa điểm mà Đức Phật đã lưu lại trong bảy tuần sau khi giác ngộ, với bảng chỉ dẫn giải thích ngắn gọn bằng tiếng Anh.

Lại kể chuyện vua A Dục, ông lần đầu đến chiêm bái Bồ Đề Đạo Tràng vào năm 260, và sau đó đã phái con gái mình là công chúa Sanghamitta chiết một nhánh của cây bồ đề nguyên thủy mang sang Sri Lanka. Trải qua gần 2.300 năm, cây bồ đề này vẫn

còn xanh tốt và được gọi là Sri-Maha Bodhi, nghĩa là “cây bồ đề vĩ đại cát tường”. Nhiều nhánh từ cây này đã được chiết để đem trồng ở nhiều ngôi chùa trên khắp thế giới.

Có một chuyện khá thú vị mà tôi đọc được trên mạng, đó là khu vực Bồ Đề Đạo Tràng và ngôi chùa Mahabodhi nguyên thủy đã từng bị đội quân Hồi giáo tàn phá, sau đó bị người đời quên lãng, và mảnh đất này đã từng thuộc sở hữu của các tu sĩ Ấn Độ giáo trong nhiều thế kỷ. Đến năm 1891, một vị sư Sri Lanka tên là Anagarika Dharmapala sau khi ghé thăm nơi này đã phát nguyện chấn

hưng thánh tích. Kết quả là vào năm 1949, chính quyền tiểu bang Bihar đã quyết định giao chủ quyền Bồ Đề Đạo Tràng cho một ban quản trị trông nom, gồm 4 đại diện của Phật giáo và 4 đại diện của Ấn Độ giáo.

Là nơi khởi nguồn của đạo Phật, cũng là thánh tích quan trọng bậc nhất của tôn giáo này, thế nên rất nhiều nước muốn xây cho mình một ngôi chùa tại Bồ Đề Đạo Tràng. Xung quanh chùa Mahabodhi, bạn có thể tìm thấy rất nhiều ngôi chùa của các nước, vùng lãnh thổ khác nhau như Việt Nam, Nhật Bản, Thái Lan, Tây Tạng... Mỗi chùa lại mang một nét kiến trúc riêng, một bầu không khí riêng.

Ngoài ra từ Bồ Đề Đạo Tràng, bạn còn có thể ghé thăm núi Linh Thứu - nơi Đức Phật thuyết giảng nhiều bộ kinh quan trọng như kinh Pháp Hoa, và Đại học Nalanda - trường đại học Phật giáo đầu tiên trên thế giới, được xây dựng vào thế kỷ thứ 5.

Vào thời kỳ huy hoàng của Phật giáo Ấn Độ, Đại học Nalanda đã thu hút nhiều tăng sĩ từ Tây Tạng, Trung Hoa, Hy Lạp và Ba Tư đến đây tu học, trong đó có Đường Tam Tạng. Tuy nhiên, vào năm 1193, trường đã bị đội quân Hồi giáo phá hủy, một trong những sự kiện đánh dấu quá trình suy tàn của Phật giáo tại Ấn Độ.

Câu Thi Na (Kushinagar)

Câu Thi Na tuy không uy nghiêm, hùng vĩ như Bồ Đề Đạo Tràng, lại càng vắng khách thập phương lui tới ghé thăm, nhưng lại gây cho tôi ấn tượng mạnh mẽ nhất về sự vô thường của cuộc sống. Thánh tích này có một ngôi chùa nhỏ tên là Mahaparinirvana, bên trong có một pho tượng Phật dài 6 m trong tư thế nhập Niết Bàn nằm nghiêng, đầu quay về phía Bắc, đặt trên một bệ đá hình chữ nhật để mọi người đi nhiều quanh và dâng y.

Phía sau chùa là một ngọn tháp cao khoảng 45 m, được xây trên nền tháp xá lợi Phật cổ xưa của bộ tộc Mallas từ thế kỷ thứ 1, đánh dấu nơi Đức Thế Tôn nhập diệt hơn 2.500 năm trước giữa rừng cây sa la. Đức Phật tuy đã nhập diệt, nhưng giáo pháp của Ngài vẫn còn tồn tại cho đến ngày nay, đem lại lợi lạc cho hàng trăm triệu người trên khắp thế giới.

Kết thúc chuyến hành hương, tôi tự hỏi liệu người Phật tử có thể tìm kiếm điều gì ở Ấn Độ, khi đến 80% dân số của đất nước này hiện theo Ấn

Độ giáo, và hầu hết các di tích Phật giáo đã bị thời gian quên lãng hay chiến tranh tàn phá? Nếu muốn tìm kiếm một truyền thống tu tập sinh động hay một khóa thiền dài ngày, bạn có thể dễ dàng tìm thấy ở những nước gần với Việt Nam hơn như Thái Lan, Lào hay Trung Quốc. Thế nhưng khi ghé thăm những dấu tích của vườn Lộc Uyển, Bồ Đề Đạo Tràng, núi Linh Thứu hay Câu Thi Na, điều bạn nhận được chính là sự vững tin rằng: Chỉ cần biết nỗ lực, mỗi người hoàn toàn có thể chuyển hóa khổ đau và sống một cuộc đời an lạc, đem lại hạnh phúc đích thực cho bản thân và những người xung quanh. 🌸

Khác với những chuyến du lịch trước vốn thiên về thưởng ngoạn cảnh đẹp hay ẩm thực, chuyến đi Ấn Độ lần này tôi dành nhiều thời gian hơn để quán chiếu bản thân, cũng như ôn lại những bài học giản đơn mà sâu sắc Đức Phật đã thuyết giảng.

Pilgrimage in the Footsteps of the Buddha

Text & photos **TRINH LE** (from Australia)

As a Buddhist, perhaps everyone wishes to once visit the relics related to the Buddha's life story, to walk the path the Buddha and Sangha journeyed on more than 2,500 years ago, to meditate near the Bodhi Tree where he attained enlightenment, and witness with their own eyes the historical monument associated with the Buddha's life.

Although the Buddha was born in Nepal, he spent most of his life preaching the Dharma in Northern India, and three of the four most important milestones in the Buddha's life, known as the "Four major Buddhist pilgrimage sites," are also located in this country of nearly 1.4 billion people. Those sites are Bodh Gaya (where the Buddha attained enlightenment), Sarnath (where the Buddha turned the Wheel of Dharma) and Kusinagara (where the Buddha entered Nirvana).

Sarnath

According to recorded scriptures, Sarnath is the place where the Buddha gave his first sermon to the five Kaundinya brothers about the core teachings in Buddhism such as the Middle Path, the Four Noble Truths, and the Discourse on the Characteristic of Non-self. After many ups and downs throughout history, today this place remains only a ruin with the foundations of ancient temples and stupas.

One of the most important monuments that is still standing is a stone pillar around 15 meters high of King Ashoka with a statue of four lions overlooking the four directions at the top along with a stone wheel with 24 spokes. This lion statue was later chosen as the national emblem of India, while the wheel became a symbol placed in the center of this country's national flag. Unfortunately, the original stone pillar has been damaged, but the body of the pillar has been preserved in the relic site, and the lion statue is on display at a nearby museum.

King Ashoka, who ruled the Maurya kingdom from 273 to 232 BC, is considered to be one of the most exceptional emperors in Indian

history. He once conquered and unified a land larger than present-day India. Nevertheless, after a bloody battle in Kalinga that left more than 100,000 dead, he repented and wholeheartedly spread Buddhism throughout India as well as in other countries including Sri Lanka, Myanmar, and Malaysia. King Asoka also had the merit of organizing the Third Buddhist Council and built multiple stone steles to record the relics of the Buddha's life.

King Ashoka's story reminds me of the saying "Put down the butcher's knife and become a Buddha on the spot" that we often read in Jin Yong's wuxia novels, implying that anyone has Buddha's nature if they are willing to give up evil to return to the good path.

Bodh Gaya

This is the place where Buddha once meditated and attained enlightenment, which now belongs to the Indian state of Bihar. This is the most important relic of Buddhism, attracting countless visiting tourists each year. The ancient Bodhi Tree that offered shade to the Buddha no longer exists, but its “descendants” are still standing right next to the Mahabodhi temple, the main place of worship in this complex.

From 5 am many Buddhist monks and nuns of many different sects, from Theravada Buddhism to Zen Buddhism, Pure Land Buddhism and Tantric Buddhism, etc. come here to meditate, read sutras, recite mantras, or circumambulate around the Mahabodhi temple and Bodhi Tree. There are also seven sites within the relic site where the Buddha stayed for seven weeks after his enlightenment with brief signage giving explanation in English.

Back to the story of King Ashoka, who first visited Bodh Gaya in 260, and then sent his daughter, Princess Sanghamitta, to extract a branch of the original Bodhi Tree to bring to Sri Lanka. After nearly 2,300 years, this Bodhi Tree is still green and is

called Sri-Maha Bodhi, meaning “great auspicious Bodhi Tree.” Many branches from this tree have been extracted and planted in different temples around the world.

There is an interesting story that I read online that states the area of Bodh Gaya and the original Mahabodhi temple were once destroyed by Muslim troops then forgotten by the world, and this land was once owned by Hindu monks for centuries. After visiting this place

in 1891, a Sri Lankan monk named Anagarika Dharmapala made a vow to restore the relic. As a result, in 1949, the Bihar state government decided to hand over the sovereignty of Bodh Gaya to a governing board, consisting of four representatives of Buddhism and four representatives of Hinduism.

As the origin place of Buddhism as well as the most important relic of this religion, many countries want to build a temple in Bodh Gaya. Around Mahabodhi Temple, you can find many temples of different countries and regions such as Vietnam, Japan, Thailand, Tibet, etc. Each pagoda bears its own unique architecture and atmosphere.

In addition, from Bodh Gaya, you can also visit the Vulture Peak - where Buddha preached multiple important sutras such as the Lotus Sutra, and Nalanda University - the world’s first Buddhist university which was established in the 5th century.

During the golden period of Indian Buddhism, Nalanda University attracted many monks from Tibet, China, Greece, and Persia to study here, including Xuanzang. However, in 1193, the school was destroyed by Muslim troops, one of the events that marked the decline of Buddhism in India.

Kushinagar

Although Kushinagar is not as vast and majestic as Bodh Gaya, with less crowds of visitors, it left the strongest impression in me about the impermanence of life. This relic has a small temple named Mahaparinirvana where you can find a 6-meter-long reclining Buddha statue in the posture of entering Nirvana, with the image of him lying on his right side with the head to the north. It was placed on a rectangular stone for people to circumambulate and offer a Kathina robe.

Behind the pagoda is a tower about 45 m high, built on the foundation of the ancient Buddha relic tower of the Mallas tribe from the 1st century, marking the place where Buddha passed away more than 2,500 years ago among the sal trees. Even though Buddha has passed away, but his Dharma still remains, benefiting hundreds of millions of people around the world.

By the end of my pilgrimage, I wondered what Buddhists could be looking for in India, where 80% of the country's population is now Hindu, and most of the Buddhist relics have been forgotten by the time or ravaged by war? If you are looking for a lively practice tradition or a long meditation course, you can easily find it in countries closer to Vietnam such as Thailand, Laos, or China. But when you visit the vestiges of Sarnath, Bodh Gaya, Vulture Peak or Kushinagar, what you get is the certainty that: With persistent efforts, each of us can completely transform suffering and live a peaceful life to bring true happiness to ourselves and to those around us. 🌸

Unlike previous trips that were focused on enjoying the beautiful scenery or local specialties, during my trip to India I spent more time reflecting on myself, as well as reviewing the simple but profound lessons of the Buddha.

GIẢI ĐỐ ẢNH TRANG 38

Theo một người dân địa phương, những bó lúa này là lúa nếp ong, tiếng Tày đọc là “khẩu phẳng”, một loại lúa đặc trưng của huyện Trùng Khánh, tỉnh Cao Bằng. Vào mùa vụ, sau khi thu hoạch, để tránh việc hạt gạo nếp ong lẫn với gạo tẻ ăn hàng ngày, người dân sẽ thu từng bông lúa, sau đó buộc vào treo lên cho nhanh khô, thường là treo lên hiên nhà hoặc những nơi cao ráo.

Loại lúa cho ra gạo nếp ong mỗi vụ chỉ trồng được một lượng nhỏ. Nếp ong cũng là một đặc sản của Trùng Khánh, có giống riêng. Khi trồng thì trồng cùng đám nhưng khác luống với gạo tẻ, đến lúc thu hoạch thì để riêng ra. Và lúa nếp sẽ cao hơn giống lúa thường khá nhiều. Mỗi năm ở khu vực Trùng Khánh, người dân chỉ trồng một vụ lúa, thường từ tháng 6 đến tháng 10 hằng năm.

Nếp ong được đồng bào Tày dùng nấu xôi để đãi khách những dịp hiếu hỷ. Trước đây trong làng nhà nào có đám hiếu, đám cưới, người dân trong xóm thường mang đến nhà đó tầm 10-20 sữa (lon sữa bò), coi như là quà đi đám. Trước đó nữa, người ta đong gạo bằng ống tre, mỗi ống tương đương với một lon sữa bò. Ngày xưa, lúc đời sống còn khó khăn, khi đi đám tiệc hay đến nhà thăm anh em họ hàng, mọi người thường mang theo loại gạo này vừa thể hiện tình cảm, vừa là giúp nhau.

ANSWER FOR PHOTO QUIZ ON PAGE 38

According to a local resident, these rice bundles are ong (bee) sticky rice, known in the Tay language as “khau phẳng,” a type of rice typical of the Trung Khanh district, Cao Bang province. During the harvest season, once picked, to avoid mixing bee sticky rice with regular rice, the rice bundles are collected, then tied up and hung in bunches to speed up the drying process, knowing that they are usually hung from balconies or high, dry places.

The type of rice that produces bee sticky rice can only be grown in a small amount per crop. Bee sticky rice is also a specialty of Trung Khanh that bears its own variety. During the planting phase, the bee sticky rice is grown in the same area as normal rice but in different rows, and it is also set aside during the harvesting phase. And sticky rice will grow much taller than normal rice. Each year in the Trung Khanh area, rice is grown and harvested once, usually from June to October annually.

Bee sticky rice is used by the Tay people to make xoi (steamed sticky rice) to treat guests on special occasions. Back in the day, in any village where there was a wedding or a funeral, villagers would bring 10-20 cow milk cans containing bee sticky rice to gift that family during the occasion. Long before that, people measured rice with bamboo tubes, each tube equivalent to a cow milk can. In the past, when life was still difficult, when people participated in a party or paid a visit to their relatives, they often brought this type of rice to both show their affection and help each other.

Tết 2023 và 20 năm Đường hoa Nguyễn Huệ

Với chủ đề “Thành phố Hồ Chí Minh - Xuân an vui, xuân thịnh vượng”, Đường hoa Nguyễn Huệ Tết Quý Mão 2023 tràn ngập muôn sắc hoa xuân cùng diện mạo ấn tượng để ghi dấu mốc 20 năm công trình văn hóa độc đáo đã thành biểu tượng mới của TP.HCM vào mỗi dịp Tết Nguyên đán.

Tính đến Tết năm 2023, Đường hoa Nguyễn Huệ là Đường hoa thứ 20 được thực hiện trong dịp Tết cổ truyền tại trung tâm Thành phố Hồ Chí Minh, kể từ lần đầu tiên vào năm 2004. Công trình do Ủy ban Nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh chỉ đạo, với sự chủ trì tổ chức, thực hiện của Tổng Công ty Du lịch Sài Gòn (Saigontourist Group) phối hợp với các sở ban ngành thành phố cùng sự đồng hành của các doanh nghiệp tại TP.HCM.

Vì tính chất đặc biệt của sự kiện, Đường hoa Nguyễn Huệ 2023 mở cửa phục vụ thêm 1 ngày so với các năm trước. Cụ thể, Đường hoa Nguyễn Huệ Tết Quý Mão phục vụ nhu cầu du xuân, thưởng ngoạn của người dân thành phố và du khách từ 19g00

ngày 19/01/2023 đến 21g00 ngày 26/01/2023 (tức từ 28 tháng Chạp âm lịch đến mừng 5 Tết).

Cũng như năm 2022, cổng chào Đường hoa Tết 2023 không nằm ở vị trí trung tâm mà được dịch chuyển sang một bên để tạo không gian thoáng rộng hơn cho Lễ khai mạc và tối ưu hóa về mặt lưu thông trong những ngày Đường hoa mở cửa phục vụ công chúng thưởng ngoạn. Sáu linh vật ở cổng Đường hoa có chiều cao từ 0,8-4,5 m, được tạo hình bằng xốp, sơn mỹ thuật bề mặt giả gốm. Các linh vật đại diện cho năm Quý Mão tại vị trí cổng chính không chỉ mang nét biểu cảm đáng yêu của mèo, mà còn thể hiện những cử động đặc trưng như liếm tay (chân trước), vươn tay, đẩy bát. Đặc điểm đáng yêu

này chắc chắn sẽ thu hút nhiều du khách nhỏ tuổi.

Trên diện tích hơn 240 m² sau lưng cổng chào Đường hoa 2023, khách thưởng ngoạn sẽ có dịp chiêm ngưỡng lại toàn bộ 20 linh vật đã từng xuất hiện tại vị trí cổng chào Đường hoa trong hai thập kỷ, có dịp chụp ảnh chung với hình ảnh đại diện con giáp của mình, và đặc biệt hơn là

có thể so sánh hai tạo hình khác nhau của cùng một linh vật. Qua 20 năm Đường hoa, tổng cộng có 8 linh vật đã đến, đã đi và quay trở lại gồm các linh vật: Thân, Dậu, Tuất, Hợi, Tý, Sửu, Dần và Mão. Các linh vật tại đại cảnh “Vùng ký ức” được thể hiện ở mức tương đồng đến 80% so với nguyên bản năm xưa.

Một số điểm nhấn đáng chú ý tại Đường hoa Nguyễn Huệ Tết 2023

Điểm nổi bật của Đường hoa 2023 là sự thay đổi tiểu cảnh hoa tại khu vực tượng đài Bác Hồ phía trước tòa nhà Ủy ban Nhân dân Thành phố. Thay cho 36 chậu mai như mọi năm, năm nay 68 cột mai vàng đến từ làng mai Bình Lợi (huyện Bình Chánh, TP.HCM) sẽ tăng thêm vẻ đẹp rực rỡ mà dung dị cho khu vực tôn nghiêm này. Đến đây, khách thường ngoạn sẽ có cảm giác như đang lạc bước vào một vườn mai tự nhiên ngay giữa lòng thành phố, nhẹ nhàng chiêm ngưỡng loài hoa xuân đặc trưng của đất phương Nam mang ý nghĩa biểu trưng cho sự đầm ấm, sum vầy, cát tường và hạnh phúc.

Đây là lần đầu tiên, cầu kính xuất hiện trên Đường hoa Nguyễn Huệ. Cầu kính dài 40 m, cấu tạo bằng sắt, gỗ và kính cường lực 3 lớp cao 1,8 m tính từ mặt đất. Đây là nơi lý tưởng để khách tham quan có thể thu trọn vào tầm mắt cảnh hoa rộng hơn 300 m² của đại cảnh “Rực rỡ thành phố hoa”.

Đường hoa Nguyễn Huệ Tết 2023 được chia thành 2 chương, gồm “Xuân

An Vui” và “Xuân Thịnh Vượng”. Dài hơn 600 m, Đường hoa Nguyễn Huệ Tết 2023 sử dụng nhiều chất liệu thân thiện với môi trường và có thể tái sử dụng như kim loại, xốp, mây, tre, nứa, gạch, vải, dây thun... cùng khoảng 88 loại hoa, 18 loại lá, gần 106.000 chậu, giỏ hoa các loại, hơn 300 m² cỏ.

Tích hợp những giá trị văn hóa vào ngôn ngữ thiết kế hiện đại, nhiều thay đổi trong bố cục và nghệ thuật tạo hình, Đường hoa Nguyễn Huệ Tết Quý Mão 2023 tạo nên một không gian trải nghiệm đáng nhớ đối với người dân thành phố và du khách trong những ngày xuân mới.

Đường hoa Nguyễn Huệ 2023 nhận được sự đồng hành từ các doanh nghiệp và đơn vị: Tập đoàn Liên Thái Bình Dương (IPPG), Volvo Cars Vietnam, Ngân hàng TMCP Ngoại Thương Việt Nam (Vietcombank), Công ty Cổ phần Prowtech International Vina, Công ty TNHH Nước giải khát Suntory PepsiCo Việt Nam, Ngân hàng TMCP Việt Nam Thịnh Vượng (VPBank), Tổng Công ty Hàng không Việt Nam (Vietnam Airlines), Làng Du lịch Bình Quới, Khách sạn Rex Sài Gòn, Khách sạn Majestic Sài Gòn, Khách sạn New World Sài Gòn và Làng mai Bình Lợi (TPHCM). 🌸

Tet 2023 and 20 Years of Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition

With the theme “Ho Chi Minh City - Happy Spring, Prosperous Spring,” Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for the Year of The Cat 2023 is full of colorful flowers and impressive feature to mark the 20th anniversary of a unique cultural project that has become a new symbol of Ho Chi Minh City every Lunar New Year.

The 2023 Lunar New Year marks the 20th occasion of the Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition organized for the traditional Tet holiday in the center of Ho Chi Minh City, since it first began in 2004. The project is directed by the Ho Chi Minh City People’s Committee, with the organization and implementation of the Saigontourist Holding Company

(Saigontourist Group) in coordination with city departments and agencies as well as the companionship of businesses in Ho Chi Minh City.

Because of the special nature of the event, Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition 2023 will be opened for 1 more day compared to previous years. Specifically, Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for the Lunar New Year will serve the needs

of spring travelers and enjoyment for the residents and tourists beginning at 19:00 on January 19, 2023, until 21:00 on January 26, 2023 (December 28 until January 5 according to the lunar calendar).

Just like in 2022, the welcome gate of Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for Tet 2023 is not located in the center but has been moved to the side to create a larger space for the

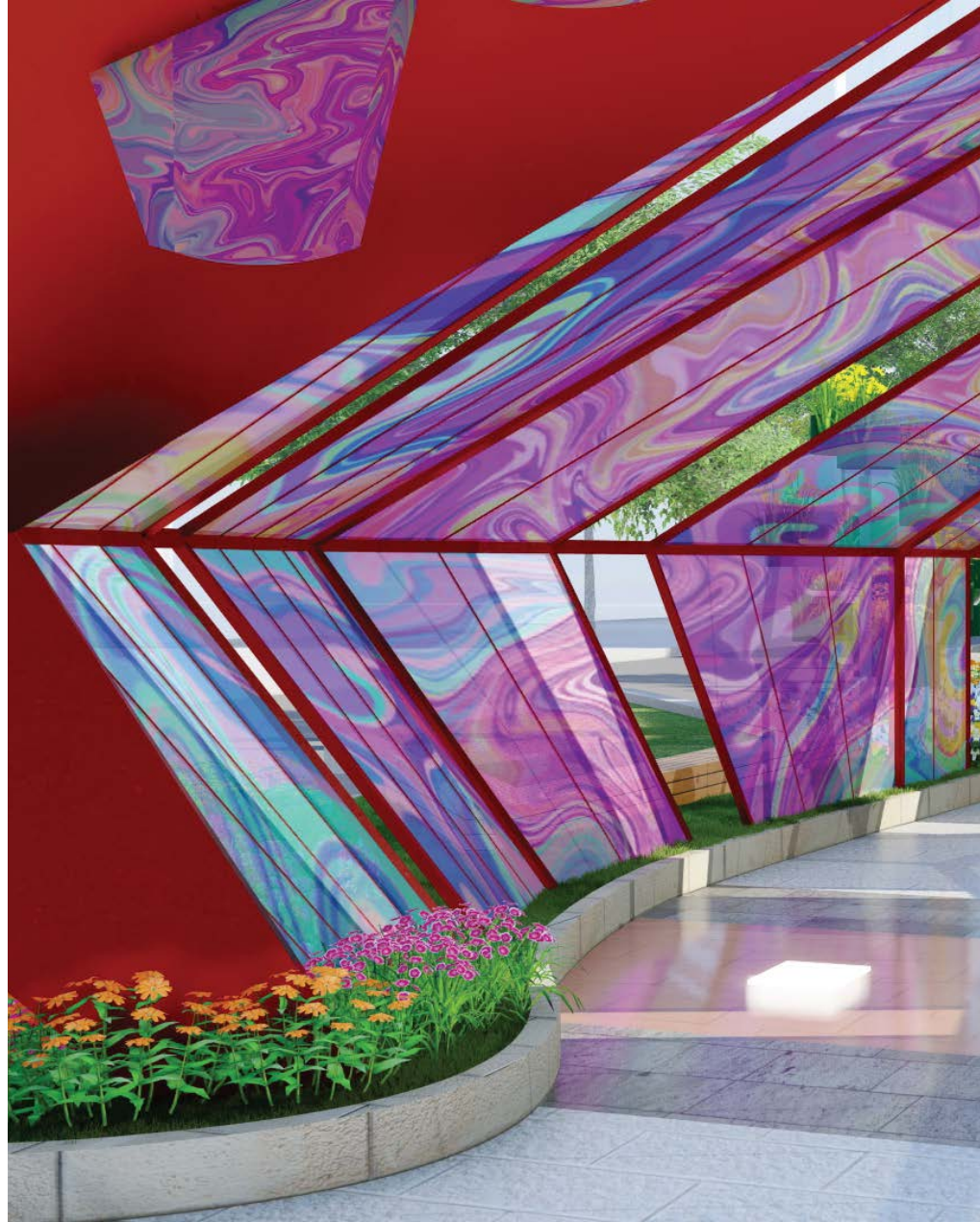

FLASH! FLASH!

Opening Ceremony and to optimize circulation during the days when the Flower Street is open to the public. The six mascots at the Flower Street gate, with a height of 0.8-4.5 m, are made from Styrofoam and painted using ceramic imitation. The mascots that represent the Year of the Cat at the main gate not only express the cute appearance of the cat, but also show its typical movements such as licking its paws, stretching out, and pushing bowls. This lovely feature is sure to appeal to many younger visitors.

On an area of more than 240 m² behind the 2023 Flower Street's welcome gate, visitors will have the opportunity to admire all 20 mascots that have appeared at the welcome gate for the last two decades and to take pictures with the mascot representing their zodiac sign, and more specifically, they will be able to compare two different designs of the same mascot. Over the past 20 years, a total of 8 mascots have come, left and returned, including the mascots representing the following zodiac signs: Monkey, Rooster, Dog, Pig, Rat, Buffalo, Tiger and Cat. The mascots in the "Memory Zone" grand scene are shown at 80% similarity compared to the original in the past.

Notable highlights of the Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for Tet 2023

The highlight of the 2023 Flower Street is the updated flower arrangement at the Uncle Ho statue in front of the People's Committee building. Instead of 36 pots of yellow apricot flowers like every year before, this year, 68 yellow apricot trees from Binh Loi apricot village (Binh Chanh district, Ho Chi Minh City) will add a brilliant yet simple beauty to this sacred monument. When here, visitors will feel lost in a natural yellow apricot garden right in the heart of the city while leisurely contemplating the typical spring flowers of the southern land, symbolizing prosperity, family reunion, luck, and happiness.

This is also the first time a glass bridge has appeared at the Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition. The glass bridge is 40 m long, made of iron, wood and 3-layers of tempered glass reaching a 1.8 m height off the ground. This is an ideal spot for visitors to fully capture the 300 m²

sprawl of flowers that create the great scene known as the “Brilliant City of Flowers.”

Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for Tet 2023 is divided into 2 chapters that include “Happy Spring” and “Prosperous Spring.” With a length stretching more than 600 m, Nguyen Hue Flower Street for Tet 2023 employs several eco-friendly and reusable materials such as metal, Styrofoam, rattan, bamboo, brick, fabric, elastic bands... and about 88 varieties of flowers, 18 kinds of foliage, nearly 106,000 flower pots and baskets of all kinds, more than 300 m² of grass. By integrating cultural values into the language of modern design and bearing countless innovations in its layout and visual arts, Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition for the Lunar New Year 2023 creates a memorable experience for city residents and tourists during the new days of spring.

Nguyen Hue Boulevard Floral Exhibition 2023 has received the partnership from the following businesses and units: Imex Pan Pacific Group (IPPG), Volvo Cars Vietnam, Joint Stock Commercial Bank for Foreign Trade of Vietnam (Vietcombank), Prowtech International Vina, Vietnam Prosperity Joint-Stock Commercial Bank (VPBank), Vietnam Airlines, Binh Quoi Tourist Village, Rex Hotel Saigon, Hotel Majestic Saigon, New World Saigon Hotel, Binh Loi Yellow Apricot Village (HCMC). 🌸

Ra đời ngày 01/8/1975 và hiện là tập đoàn du lịch hàng đầu tại Việt Nam, Saigontourist Group quản lý hơn 100 đơn vị khách sạn, khu nghỉ dưỡng, nhà hàng, công ty lữ hành, khu vui chơi giải trí, trường đào tạo du lịch, khu triển lãm hội nghị, hội thảo, sân golf và truyền hình cáp...

Established on 1 August 1975, Saigontourist Group has been growing sustainably as one of Vietnam's leading hospitality groups with over 100 hotels, resorts, restaurants, travel agencies, theme parks, hospitality college, convention center, golf courses, cable television . . .

KHÁCH SẠN & KHU NGHỈ DƯỠNG HOTELS & RESORTS

TẠI TP HCM & KHU VỰC MIỀN NAM IN THE SOUTH

REX HOTEL SAIGON

141 Nguyen Hue St., Dist. 1, HCMC
Email: rexhotel@rex.com.vn
Website: www.rexhotelsaigon.com

HOTEL MAJESTIC SAIGON

01 Dong Khoi St., Dist. 1, HCMC
Email: sales@majesticsaigon.com
Website: www.majesticsaigon.com

HOTEL GRAND SAIGON

08 Dong Khoi St., Dist. 1, HCMC
Email: info@hotelgrandsaigon.com
Website: www.hotelgrandsaigon.com

NEW WORLD SAIGON HOTEL

76 Le Lai St., Dist. 1, HCMC
Email: mai.tran@newworldhotels.com
Website: www.saigon.newworldhotels.com

CARAVELLE SAIGON HOTEL

19-23 Lam Son Square, Dist. 1, HCMC
Email: hotel@caravellehotel.com
Website: www.caravellehotel.com

SHERATON SAIGON HOTEL & TOWERS

88 Dong Khoi St., Dist. 1, HCMC
Email: sheratonsaigon@sheraton.com
Website: www.marriott.com

KIM DO ROYAL HOTEL SAIGON

133 Nguyen Hue St., Dist. 1, HCMC
Email: hotel@royalhotelsaigon.com
Website: www.royalhotelsaigon.com

HOTEL CONTINENTAL SAIGON

132 - 134 Dong Khoi St., Dist. 1, HCMC
Email: continentalhotel@vnn.vn
Website: www.continentalsaigon.com

OSCAR SAIGON HOTEL

68A Nguyen Hue St., Dist. 1, HCMC
Email: oscarsaigonhotel@oscar-saigonhotel.com
Website: www.oscar-saigonhotel.com

FIRST HOTEL

18 Hoang Viet St., Tan Binh Dist., HCMC
Email: sales@firsthotel.com.vn
Website: www.firsthotel.com.vn

ARC EN CIEL - BAT DAT HOTEL GROUP

52 - 56 Tan Da St., Dist. 5, HCMC
Email: sales@thienhonghotel.vn
Website: www.arcencielhotel.com.vn

DONG KHANH HOTEL

02 Tran Hung Dao B St., Dist. 5, HCMC
Email: sales@dongkhanhhotel.com
Website: www.dongkhanhhotel.com

LIBERTY CENTRAL

3B Floor, 63-65 Ham Nghi St., Dist. 1, HCMC
Email: info@odysseahotels.com
Website: www.libertycentralhotels.com

SAIGON HOTEL CORPORATION

41 - 47 Dong Du St., Dist. 1, HCMC
Email: info@saigonhotel.com.vn
Website: www.saigonhotel.com.vn

BONG SEN CORPORATION

117 - 123 Dong Khoi St., Dist. 1, HCMC
Email: bongsencorp@bongsencorporation.com.vn
Website: www.bongsencorporation.com

THANH BINH HOTELS GROUP

512 Ly Thuong Kiet St., Tan Binh Dist., HCMC
Email: info@thanhbinhhotelsgroup.com

JSC THU DUC TRAVEL SERVICE

41 Nguyen Van Ba St., Binh Tho Ward, Thu Duc Dist., HCMC
Email: dulichtd@vnn.vn

BINH CHAU HOT SPRINGS RESORT

55 Avenue, Xuyen Moc, Ba Ria - Vung Tau Province
Email: sales@binhchauhotspringresort.com
Website: www.binhchauhotspringresort.com

SAIGON - VINH LONG HOTEL

02 Trung Nu Vuong St., Vinh Long City, Vinh Long Province
Email: info@saigonvinhlonghotel.com
Website: www.saigonvinhlonghotel.com

SAIGON - CAN THO HOTEL

55 Phan Dinh Phung St., Can Tho City
Email: saigoncanthohotel@gmail.com
Website: www.saigoncantho.com.vn

SAIGON - RACH GIA HOTEL

844 Nguyen Trung Truc St., Rach Gia City, Kien Giang Province
Email: info@saigonrachgiahotel.vn
Website: www.saigonrachgiahotel.vn

SAIGON - CON DAO RESORT

18 - 24 Ton Duc Thang St., Con Dao, Ba Ria - Vung Tau Province
Email: booking@saigonconda.com
Website: www.saigonconda.com

SAIGON - PHU QUOC RESORT & SPA

62 Tran Hung Dao St., Duong Dong Town, Phu Quoc Dist.,

Kien Giang Province
Email:
reservation@vietnamphuquoc.com
Website: www.sgphuquocresort.com.vn

HO COC BEACH RESORT

Bung Rieng, Xuyen Moc,
Ba Ria - Vung Tau Province
Email: sales@hococbeachresort.com
Website: www.hococbeachresort.com

KHU VỰC MIỀN TRUNG IN THE CENTRAL

SAIGON - MUI NE RESORT

56 - 97 Nguyen Dinh Chieu St.,
Ham Tien Ward, Phan Thiet, Binh
Thuan Province
Email: sgmn@saigonmuineresort.com
Website: www.saigonmuineresort.com

SAIGON - DALAT HOTEL

02 Hoang Van Thu St., Da Lat City
Email: rsvn@saigondalat.com
Website: www.saigondalathotel.com

SAIGON - NINH CHU HOTEL & RESORT

19 An Duong Vuong St., Khanh Hai
Town, Ninh Hai District,
Ninh Thuan Province
Email:
sales@saigonninhchuhotel.com.vn
Website:
www.saigonninhchuhotel.com.vn

YASAKA SAIGON NHA TRANG RESORT HOTEL & SPA

18 Tran Phu St., Nha Trang City
Email: info@yasakasaigonnhattrang.com
Website:
www.yasakasaigonnhattrang.com

SAIGON - BAN ME HOTEL

1-3 Phan Chu Trinh St.,
Bun Ma Thuot City, Daklak Province
Email: info@saigonbanmehotel.com.vn
Website:
www.saigonbanmehotel.com.vn

SAIGON - PHU YEN HOTEL

541 Tran Hung Dao St., Tuy Hoa City,
Phu Yen Province
Email: sales@saigonphuyenhotel.vn
Website: www.saigonphuyenhotel.vn

SAIGON - QUY NHON HOTEL

24 Nguyen Hue St., Le Loi Ward,
Quy Nhon City, Binh Dinh Province
Email:
sales3@saigonquynhonhotel.com.vn
Website:
www.saigonquynhonhotel.com.vn

SAIGONTOURANE HOTEL

05 Dong Da St., Hai Chau District,
Da Nang City
Email: saigontourane.dng@gmail.com
Website: www.saigontourane.com.vn

HOTEL SAIGON - MORIN

30 Le Loi St., Hue City
Email: info@morinhotels.com.vn
Website: www.morinhotel.com.vn

SAIGON - DONG HA HOTEL

01 Bui Thi Xuan St., Dong Ha City,
Quang Tri Province
Email: booking@saigondonghahotel.com
Website: www.saigondonghahotel.com

SAIGON - PHONG NHA HOTEL

DT20, Son Trach, Bo Trach,
Quang Binh Province
Email: sgphongnha@sgqbtourist.com
Website:
www.sgqbtourist.com/phongnha

SAIGON - KIM LIEN JSC

25 Quang Trung St., Vinh City,
Nghe An Province
Email: sgklna@saigonkimlien.com.vn
Website: www.saigonkimlien.com.vn

SAIGON - QUANG BINH HOTEL

20 Quach Xuan Ky St., Dong Hoi City,
Quang Binh Province
Email: sgquangbinh@sgqbtourist.com
Website: www.sgqbtourist.com

KHU VỰC MIỀN BẮC IN THE NORTH

SAIGON - BAN GIOC RESORT

Ban Gioc, Dam Thuy Town,
Trung Khanh Dist., Cao Bang Province
Email: saigonbangiocresort@gmail.com
Website: www.saigonbangiocresort.com

SAIGON - BA BE RESORT

Ba Be National Park, Khang Ninh
Town, Ba Be Dist., Bac Kan Province
Email: sales@saigonbaberesort.com
Website: www.saigonbaberesort.com

SAIGON - HA LONG HOTEL

168 Ha Long St., Bai Chay Ward,
Ha Long City, Quang Ninh Province
Email: info@saigonhalonghotel.com
Website: www.saigonhalonghotel.com

MAJESTIC - MONG CAI HOTEL

5 Hoa Binh St., Tran Phu Ward,
Mong Cai City, Quang Ninh Province
Email: salesmarketing@majestic-
mongcaihotel.com
Website:
www.majestic-mongcaihotel.com

SAIGON - PHU THO HOTEL

17A Tran Phu St., Gia Cam Ward,
Viet Tri City, Phu Tho Province
Email: info@saigonphuthohotel.com
Website: www.saigonphuthohotel.com

OUR NETWORK

DỊCH VỤ LỮ HÀNH TRAVEL SERVICES

SAIGONTOURIST TRAVEL SERVICE (MAIN OFFICE)

45 Le Thanh Ton St., Dist. 1, HCMC
Email: info@saigontourist.net
Website: www.saigontourist.net

CHOLON TOURIST JOINT STOCK COMPANAY

787 Tran Hung Dao St., Dist. 5, HCMC
Email: lienhe@cholontourist.vn
Website: www.cholontourist.com.vn

ẨM THỰC GASTRONOMY

BINH QUOI TOURIST VILLAGE

1147 Binh Quoi St., Binh Thanh Dist., HCMC
Email: kinhdoanh@binhquoi.vn
Website: www.binhquoi.vn

BINH QUOI TOURIST VILLAGE 1, 2, 3 - TAN CANG TOURIST VILLAGE

A100 Ung Van Khiem St.,
Binh Thanh Dist., HCMC

VAN THANH TOURIST VILLAGE

48/10 Dien Bien Phu St.,
Binh Thanh Dist., HCMC

SAIGON SHIP (FLOATING RESTAURANT)

A100 Ung Van Khiem St.,
W.25, Binh Thanh Dist., HCMC
Email: tausaijon@binhquoi.vn
Hotline: 0901.889.706

VUI CHƠI, GIẢI TRÍ AMUSEMENT

SAIGON EXHIBITION & CONVENTION CENTER

799 Nguyen Van Linh Ave., Dist. 7,
HCMC
Email: secc@secc.com.vn
Website: www.secc.com.vn

SAIGONTOURIST CABLE TELEVISION CO. LTD.

31-33 Dinh Cong Trang St., Dist. 1,
HCMC
Website: www.sctv.com.vn

DAM SEN CULTURAL PARK

03 Hoa Binh St., Dist. 11, HCMC
Email:
congvienvanhoadamsen@gmail.com
Website: www.damsenpark.vn

VAM SAT ECOLOGICAL TOURIST SITE

Vam Sat Tourist Site, Ly Nhon,
Can Gio Dist., HCMC
Email: kdsvamsat@gmail.com
Website: www.vamsat.vn

VIETNAM GOLF & COUNTRY CLUB

Long Thanh My Ward, Dist. 9, HCMC
Email: sales@vietnamgolfcc.com
Website: www.vietnamgolfcc.com

CLUBS

DYNASTY CLUB

(Rex Hotel Saigon)

M CLUB

(Hotel Majestic Saigon)

GRAND CLUB

(Hotel Grand Saigon)

PARADISE CLUB

(First Hotel)

VEGAS CLUB

(Caravelle Saigon Hotel)

CHATS SLOT GAMING CENTER

(New World Saigon Hotel)

PALAZZO CLUB

(Sheraton Saigon Hotel & Towers)

GM CLUB

(Saigon - Mui Ne Resort)

TRƯỜNG ĐÀO TẠO DU LỊCH ACADEMY

SAIGONTOURIST HOSPITALITY COLLEGE

23/8 Hoang Viet St., Tan Binh Dist.,
HCMC
Email: admin@sthc.edu.vn
Website: www.sthc.edu.vn

